

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów.
Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ówczesni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 cent. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty.

Zaproszenie do przedpłaty.

Za maj: w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, dnia 7 Maja.

W klubach wiernokonstytucyjnych powstał wniosek wywołania rozprawy parlamentarnej nad odpowiedzią rządu w sprawie stanowiska monarchii austriacko-węgierskiej wobec wojny rosyjsko-tureckiej. Wniosek taki według regulaminu musi być wniesiony na najbliższym posiedzeniu Izby, t. j. jutro. W prasie wiedeńskiej znajdujemy w tej sprawie sprzeczne ze sobą doniesienia, jeden dziennik bowiem zazwyczaj dobrze informowany w sprawach parlamentarnych, zapewnia, że stronnictwo wiernokonstytucyjne nie ma wcale zamiaru wywołania rozprawy parlamentarnej, a drugi natomiast stanowczo utrzymuje, że jeszcze nie wykluczono takiej rozprawy. W każdym razie dziś sprawa ta rozstrzygnie się na posiedzeniu klubów i prawdopodobnie uchwała wypadnie w myśl pierwszej informacji. Do tego twierdzenia uprawnia fakt, że nawet sejm węgierski nie myśli wszczynać rozprawy nad równocześnie otrzymaną odpowiedzią ministra-prezydenta Tiszy, chociaż odpowiedź ta nie zadowoliła Izby w takim stopniu jak odpowiedź rządu przedlitawskiego. Węgierska Izba bowiem zasypała rząd interpelacjami, które pochodziły z różnych frakcyj i jakkolwiek zbliżone były do siebie jednakową tendencją, mimo to przecież z trudnością dały się ująć w ryczał-

ową odpowiedź co do wszystkich szczegółów. Zresztą Węgrzy są nierównie więcej zajęci wypadkami wschodnimi, więc sejm byłby niezawodnie otworzył rozprawę parlamentarną nad odpowiedzią Tiszy, jeżeli tylko miał do tego powód ważny i cel praktyczny. Odpowiedź rządu austriackiego wywołana jedną tylko interpelacją, jest wyczerpującą, więc parlament wszechyjąc rozprawę, musiałby mieć na celu chyba ponowne zmanifestowanie swoich opinii w sprawie wschodniej. Kończąc nie są już dobrze znane te opinie z pierwszej długiej rozprawy o sprawie wschodniej? Prawda, że w chwili, gdy Rada państwa rozprawiała o sprawę wschodniej, nie wrzała jeszcze walka nad Dunajem, ale to nie zmienia stanu rzeczy. Wojna nie była jeszcze wtedy wypowiedziana, ale praktycznym politykom przedstawiała się już jako konieczność nieunikniona. Cele, które Rosya wytykała wówczas swoim przygotowaniom wojennym i wiodącym bezpośrednio do wojny krokom dyplomatycznym, nie przestały i dziś stanowić jej programu, a wypadki nie stwierdziły jeszcze do tej chwili podejrzenia, że owe cele są tylko płaszczykiem dla nierównie śmielszych i bardzo niebezpiecznych zamysłów.

Od dłuższego czasu Włosi znajdują się w ciągłej emocji. Niedawno zostawali pod wrażeniem krajowego ruchu socjalistycznego a teraz znowu zaczyna ich niepokoić wzmagać się za granicą agitacja na rzecz przywrócenia świeckiej władzy papieża. Agitacja ta zostaje w związku z podróżkami licznych deputacyj i pielgrzymów do Rzymu na obchód biskupiego jubileuszu Ojca św. Sama znaczna cyfra przybywających do Rzymu pielgrzymów nie mogła wzbudzić takiej obawy we Włoszech, bo zawsze liczono na

nierównie liczniejszy napływ cudzoziemców a czynsze za mieszkania w Rzymie podskoczyły tak znacznie, jak gdyby wieczne miasto miało w maju ugościć pół miliona ludzi. Jeżeli zatem obawa, że przywrócenie świeckiej władzy papieża nie jest jeszcze mrzonką na wieki pogrzebaną, odżyła nawet w parlamencie i wywołała aż dwa uspokajające oświadczenia rządu, to wynikałoby ztąd, że gabinet włoski otrzymał z zagranicy informacje o innych objawach, nie dających się lekceważyć. Ministrowie Melegari i Nicotera uspokoiłi parlament nie wspominając wcale o sensacyjnych wieściach, które w ostatnich czasach nawet Anglię wnieśszały do zabiegów około wytoczenia sprawy papieskiej przed trybunał dyplomacyi. Odpowiedź Melegarego i Nicotery zbiegła się z odpowiedzią Juliusza Simona, który zapewnił wersalski parlament, że nie pozwoli ultramontanom francuskim drażnić sąsiedniego państwa. Jeżeli tedy Francya nie myśli o przywróceniu świeckiej władzy papieża i choćby nawet myślała o tem, nie jest dość silną, ażeby zmierzyć się mogła naraz z Niemcami i Włochami, to ostatnie oświadczenia ministrów włoskich były albo zbyt uczynne albo niezupełnie szczere, o ile odnosiły się do zagranicy. Niewtajemniczonym w zakulisowe tajniki dyplomacyi cała sprawa musi tak się przedstawiać, że obecne obawy Włochów w sprawie papieskiej mają źródło w wewnętrznych stosunkach, którym daleko jeszcze do takiej konsolidacyi, o jakiej po zajęciu Rzymu zawsze mówiono, że będzie dziełem jednego roku. Obok tworzących się żywiołów socjalistycznych, obok najwyższej anarchii w Sycylii i w Neapolitańskiem a więc w południowej połowie państwa, nawet zapomniana kwestya

świeckiej władzy papieża musi rzucać posepny cień na sytuację. Skoro zaś Włochy same zdradziły się z tem, że nie czują się jeszcze zupełnie bezpiecznymi wobec kwestyi, która na razie jest wewnętrzną ale w każdej chwili zmienić się może w międzynarodową, to Europa nie powinna wiele liczyć na ich udział w przyszłej akcji około uporządkowania stosunków na Wschodzie. Udział ten nie jest zresztą niezbędnym dla Europy i pokoju. Włochy są jeszcze za młodem i słabym mocarstwem, ażeby ich głos zaważał na szali a nie mają z drugiej strony na Wschodzie takich interesów, któreby je w danym razie zniewoliły do poparcia woli swej energicznymi środkami.

Czem jest teraz Rumunia? Ośmielony przez Anglię Savfet basza mówi, że jest to prowincya turecka zamieszkała przez Ottomanów rumuńskiej narodowości. Rosya traktuje lepiej Rumunię, bo choć uważa ją tylko za bity gościeńiec dla armii spieszącej na bułgarski teatr wojny, mimo to przecież zawarła z księciem Karolem konwencyę jakby z państwem równem sobie co do udzielnosci. Jeżeli po tą konwencyę nie istnieje druga, zawierająca stipulacye polityczne i mająca dopiero wyjść na jaw przy zbieraniu owoców szczęśliwie zakończonej kampanii, to można już dziś powiedzieć, że Rumunia zrobiła interes fatalny. Sam zaszczyt, że potężna Rosya zawiera konwencyę z małą Rumunią jakby z państwem udzielnym nie potwuje „Ottomanom rumuńskiej narodowości“ tych nieobliczonych klęsk, które w każdym razie czekają ich w najbliższej przyszłości. Rumuni mają nerwy bardzo tkliwe na wszelkie awantury połączone z praktycznym zastosowaniem cudownego wynalazku Schwarza.

ODCZYTY FALBA

II.

Przystępuję do sprawozdania z drugiego odczytu niemieckiego astronoma. Ażeby zbadać przyczynę trzęsienia ziemi, trzeba najprzód zbadać jak najdokładniej samo zjawisko. Najprzód słyhać zawsze huk podziemny, podobny do grzmotu. Potem następuje wstrząśnienie samo, które na początku jest najgwałtowniejsze, i trwa bardzo krótko, ale nigdy od razu nie ustaje. Zawsze po pierwszym najgwałtowniejszym następują poruszenia słabsze, które niekiedy wcale się uczuwać nie dają, ginąc w głębi ziemi, niekiedy dają się uczuwać przez tydzień, miesiąca, nawet przez rok cały, a nawet i dłużej. Poruszenia te są trojakiego rodzaju. Albo ziemia się podnosi prostopadle kilka stóp i opada prostopadle na to samo miejsce, *modo subsultorio*, albo też poruszenie falisto przebiega przez powierzchnię ziemi, *modo undulatorio*, albo też ziemia zdaje się poruszać w przelotach, *modo verticoso*. Wiadomo, jak okropnie spustoszenie w przeciągu kilku sekund trzęsienie ziemi sprawić może. W Caraccas w przeciągu dwu minut zginęło 20.000 ludzi.

Obszar ziemi, jaki jedno trzęsienie ziemi zajmuje, jest niekiedy bardzo wielki. Pamiętne trzęsienie lizbońskie zajmowało 700.000 mil kwadratowych. Boliwijskie trzęsienie rozszerzyło się na 1.000.000 mil kwadratowych. Niejednokrotnie uważano przy trzęsieniu ziemi błyskawice. Sam prelegent dawniej uważał to za nieprawdopodobne, otrzymał atoli z południowej Ameryki tak wiarogodne wiadomości, że teraz o tem nie wątpi.

Następnie trzęsienia ziemi pojawiają się

najczęściej w bliskości gór wielkich, jak Himalaja, Kaukaz, Andy, Pyreneje, Karpaty, Atlas itd. W tych okolicach dają się uczuwać najmocniej wzdłuż osi głównego łańcucha, albo też, co na jedno wychodzi, wzdłuż głównej doliny. Węzły gór są zazwyczaj punktami najsilniejszych wstrząśnień.

Pierwsza teoria, starająca się wytłómaczyć to potężne zjawisko, jest tak zwana teoria zapadnięć, którą już Lactetius w znakomitem swem dziele *De natura rerum* wypowiedział. Jest to teoria najdawniejsza i najnaiwniejsza zarazem. Przyjmuje się tutaj, że w ziemi znajdują się potężne jamy, które się zawalają i w ten sposób wstrząsają powierzchnią ziemi. Na powierzchni ziemi zdarzają się dość często zaważenia się skał i gór, niekiedy bardzo potężnych; wstrząśnienie tem sprawione o wiele łatwiej udzielić i rozochodzić by się mogło po powierzchni ziemi, aniżeli wstrząśnienie gdzieś w głębi sprawione, a mimo to nigdy wskutek zwałenia się gór najmniejsze nie powstało trzęsienie ziemi. Jest to więc teoria najzupełniej nieprzydatna.

Druga teoria jest tak zwana parowa teoria, uważająca wulkany jako wentyle ziemi. Gdyby wulkany były wentylami, to w ich bliskości najmniej musiałyby się zdarzać trzęsienia ziemi, tymczasem jest zupełnie przeciwnie, najwięcej trzęsien zdarza się w okolicach wulkanicznych bezpośrednio po wybuchach, co najsilniej przeciw tej teorii mówi. Ponieważ znów często bardzo zdarzają się trzęsienia w okolicach, dalekich od wszelkich wulkanów, przeto przyjęli uczeni, trzymający się tej teorii, podział trzęsien na wulkaniczne i niewulkaniczne, przypisując ostatnie trzęsienia niewulkaniczne zaważeniom się podziemnych jam. Prelegent nazywa ten podział lekkomyślnym. Każda teoria powinna wytłómaczyć wszystkie zjawiska z jednej przy-

czyny, a tego żadna dotychczasowa teoria nie czyni.

Uderzyło prelegenta już w roku 1866 to, że 7 lutego równocześnie z gwałtownym przytływem morza pojawiły się trzęsienia ziemi. To samo powtórzyło się 18 sierpnia 1868. W roku 1869 dnia 5 października razem z gwałtownym przytływem morza pojawiły się trzęsienia ziem w Manilla, Utah, Istrii i innych miejscach. To go naprowadziło na myśl, że te dwa zjawiska to jest gwałtowny przytływ morza i trzęsienia ziemi, wspólna może mają przyczynę. Myśl tę podjął już przed nim francuski uczoney Ferrault, który zestawiał mnóstwo jednoczesnych wypadków trzęsien i przytływów.

Prelegent zajął się sprawdzeniem tego przypuszczenia. Z przeciągu 1050 lat zebrał z kronik wiadomość o 5500 trzęsieniach ziemi. Wiadomo zaś, że gwałtowne przytławy morza następują wtedy, gdy księżyc lub słońce w największej jest od ziemi bliskości, wtedy bowiem siła przyciągająca tych ciał niebieskich nadzwyczaj mocny wpływ wywiera na wodną powierzchnię naszego globu. Jeżeli oba ciała równocześnie staną w bliskości ziemi, wtedy oczywiście wpływ ten jest jeszcze silniejszy, podwojony. Otóż, jeżeli ziemia w środku jest płynną, roztopioną, to i płyn wewnątrz ziemi tym samym prawdom atrakcyi podlegać musi. nie dziw wtedy, że oba zjawiska, to jest przytływ morza i przytływ roztopionego wnętrza ziemi, równocześnie się pojawiać powinny.

Z tych pięciu tysięcy obserwowanych trzęsien ułożył sobie Falb tablicę wykazującą, ile z nich przypadało na każdy miesiąc. Pokazało się wtedy, że najwięcej ich przypadało na miesiąc styczeń, w lutym ilość zmniejszała się, w marcu zaś rosła, aż znowu maximum na kwiecień przypało, minimum atoli na czerwcu i lipcu. W październiku znów

ilość była znaczna, potem się zmniejszała; w styczniu powróciła do maksymalnej liczby. Każdy rok okazał to samo zjawisko. Podzielił następnie prelegent całą liczbę badanych trzęsien na dwie równe połowy po 2750, z których pierwsza połowa przypadała na 1000 lat, druga połowa na ostatnich lat pięćdziesiąt. Znowu rozdzielenie na miesiące pokazało tę samą liczbę maksymalną w styczniu, minimalną w lipcu.

Dlaczego ilość ta jest największą w styczniu? Ponieważ słońce jest wtedy najbliżej ziemi. Dlaczego jest najmniejszą w lipcu? Ponieważ wtedy słońce jest w największym od ziemi oddaleniu. Maximum kwietniowe i październikowe spowodowane są stanowiskiem księżyca.

Wytłómaczyliśmy dotąd peryodyczność i równoczesność zjawisk przytływów i trzęsien ziemi. Samychże wszakże zjawisk trzęsien i wybuchów wulkanicznych dotąd nie wytłómaczyliśmy. Pomoże nam w tem doświadczenie profesora Hochstettera. Właś on znaczną ilość stopionej płynnej siarki do naczyń. Z wierzchu zaczęła siarka stygnąć i powlekać się skorupką, spodem atoli wywiązywały się pary siarkowe, które wydierały się przez skorupę wierzchnią, dymiąc jak mały wulkan. Lecz nie dosyć na tem, po każdym wybuchu pary wypływała na powierzchnię siarka płynna, tworząc mały stożek na około otworu. Para wydobywająca się następnie, już z większą przedziernością, płynna siarka wypływała zaś w większej ilości, i tworzyła stożki wyższe. Kto widział wulkany siarkowe prof. Hochstettera, sądziłby, że one z jaknajwiększą sztuką są zrobione, aby naśladować wulkany naturalne, tymczasem sama je stygnąca siarka utworzyła. To samo dzieje się na powierzchni stopionej lawy, wypływającej z wulkanu. Gdy już po

KORRESPONDENCJE

Wiedeń, 5 maja.

Już pierwsza bomba turecka rzucona na Braile wywołała trudny do opisanego lament w całym kraiku a teraz, gdy miasto Reni wystawione zostało na kilkogodzinną operację monitorów tureckich „Ottomanie rumuńskiej narodowości“ pewnie już przeklinają wojnę i rzekliby się całej konwencji, byle tylko odwrót armii rossyjskiej uwolnił ich od tak niewygodnej styczności z kulami tureckimi. Mimo grozy wypadków wojennych położenie Rumunii wystawionej na ogień z dwóch stron i nie mogącej się ani bronić ani zasłonić, sprawia poniekąd zabawne wrażenie. Pół roku zwoływała Rumunia całą swoją siłę zbrojną, przed wypowiedzeniem wojny nie minął tydzień, w którymby telegram z Bukaresztu nie przyniósł wiadomości, że ten lub ów oddział armii został zmobilizowany, a gdy wreszcie uzbrojono się od stóp do głowy, zostawiono na łaskę Opatrzności boskiej właśnie tę część kraju, w której wypadało albo bronić się albo przynajmniej odpierać zamachy z którejkolwiek strony pochodzące. Tymczasem armia rumuńska zajęła pozycje, o których mało kto po za głównym sztabem posiada autentyczną wiadomość. To tylko pewnym jest, że tam, gdzie obecnie stoi armia rumuńska, nie padnie ani jedna kula turecka lub rossyjska z tej prostej przyczyny, że działa najeźźszego wagiomiaru nie wyrzucają kul w miejsce tak odległe od teatru wojny. Może choć teraz, gdy Savfet basza w sposób dość niegrzeczny wyprosił ajenta rumuńskiego z Stambułu, Rumunia uzna za stosowne wykonać jaką demonstrację i przynajmniej pokazać Turkom swoją armię w odległości mniej zabezpieczonej od strzałów. Byłaby to jaka taka rehabilitacja, której Rumunia bardzo potrzebuje, bo się w obecnych zawiąskaniach mocno skompromitowała. Kto szydził z Serbii, która bądź co bądź przelała dużo krwi i jako ofiara nierozważnych agitacji zasługuje na politowanie, ten dla Rumunii będzie miał w tej chwili chyba słowa pogardliwego lekceważenia. Serbia marzyła o roli Piemontu południowo-słowiańskiego i ciężko pokutuje teraz za tę nedorzeczną zachciankę. Rumunia marzyła o wielkim państwie „dako-rumuńskim“ choć nie miała do tego nawet takiego prawa jak Serbia. Kto sięga tak wysoko a czyni tak mało jak Rumunia, temu w obecnym utrapieniu nie należy się wielkie współczucie.

(=) Poniekąd zdumiewający jest wczorajszy rezultat imiennych głosowań nad wnioskami sprzecznymi z wnioskiem komisji w sprawie projektu o ukróceniu nadużyć lichwiarskich; wniosek Mengera, na rzecz którego jako niemal identycznego zrzekł się Hönigsmanm swojego wniosku, upadł 143 głosami przeciw 86 głosom; wniosek Landaua, a raczej tylko pierwszy punkt jego, po którego upadku wnioskodawca cofnął dwa drugie punkty, upadł podobną większością, bo 144 głosami przeciw 81 głosom; na koniec w zwykłym głosowaniu uchwalono 144 głosami przeciw 65 głosom wziąć projekt komisji pod obrady szczegółowe. Tak świetnego rezultatu głosowań pesymisci nie biorą jednak jeszcze za rękojmą zabezpieczającą losy projektu, obawiając się, że w dyskusji szczegółowej może powtórzyć się z projektem o lichwie to samo, co stało się z projektem procedury subhastacyjnej; t. j. izba może odesłać go z powrotem do komisji dla zmian w niektórych paragrafach. (Nie podzielimy tego zdania. Prz. Red.) Projekt procedury subhastacyjnej, nad którym także już toczyły się obrady szczegółowe i szczęśliwie doszły aż do § 14 (z pomiędzy 122 paragrafów), zwrócono komisji dnia 10 lutego; odtąd nie pojawił się już w pełnej Izbie, ugrzązł w komisji, która z początku poświęcała mu jeszcze kilka posiedzeń, ale dziś tak głucho o projekcie, że trzeba się lękać, czy ten brak wiadomości o nim i pamięci nie oznacza tego samego, co terminologia niemiecka wyraża przez: *verschollen*.

Wobec niematego zainteresowania się kraju ustawą o lichwie i ponieważ p. dep. Dunajewski dla tego właśnie wniósł o głosowanie imienne, „aby — jak mówił — kraj nasz wiedział, jak głosowano w tej sprawie żywotnej doniosłości dla jego przyszłości ekonomicznej“, podaję wam jeden z spisów głosów, wybierając ku temu głosowanie nad wnioskiem Mengera jako wykazujące większą liczbę przeciwników projektu komisji.

Za wnioskiem Mengera a przeciw projektowi komisji głosowali:

Auspitz, Banhaus, Bareuther, Beer, Bertolini, Carneri, Ciani, Coronini, Cresseri, Demel, Dinstl, Dordi, Dormitzer, Duchatsch, Dürnberger, Dumba, Foregger, Fürst, Fürth, Furtmüller, Giskra, Göllicher, Gomperz, Granitsch, Hallwies, Hanisch, Haschek, Hecke, Heilsberg, Heinz, Held, Herbst, Hönigsmanm, Hoffer, Hotschevar, Isbary, Kaiser, Kallir,

Keil, Klier, Klinkosch, Maks Kübeck, Kuranda, Landau, Meissler, Mendini, Menger, Mises, Ofner, Panowsky, Pauer, Peez, Perger, Petritsch, Planck, Portugall, Posch, Proskowetz, Richter, Rodler, Ryger, Saxinger, Schainp, Schier, Schönerer, Schrank, Schirer, Schwab, Seidemann, Seutter, Siegl, Stendel, Stöhr, Strass, Streeruwitz, Sturm, Edward Suess, Suppan, Theumer, Thomas, Umlauf, Waldert, Walterskirchen, Wickhoff, Wolfrum, Zschoek.

Przeciw wnioskowi Mengera a za obradami szczegółowymi nad projektem komisji głosowali: Aresin, Barbo, Bartoszewski, Baum, Blumeneron, Bodyński, Brader, Brandis, Brestel, Chełmecki, Chrzanowski, Cieńciała, Czaykowski, Euzebiusz Czerkawski, Julian Czerkawski, Deschmann, Doblhoff, Dubsy, Dunajewski, Dworski, Eichhoff, Fischer, Fluch, Ganzwohl, Gierowski, Glaser, Gnievosz, Gołęb, Grocholski, Gudenus, Haase, Hackelberg, Halka, Haller, Handel, Harant, Herman, Hofer, Hohenwart, Hopfen, Hormuzaki, Horodyski, Horst, Hoszard, Janowski, Jasiński, Juzyczyński, Kaczała, Kalnoky, Karlon, Khewenhüller, Klepsch, Konopka, Korb-Weidenheim starszy, Kotz, Kowalski, Kozłowski, Jan Krasicki, Józef Krasicki, Kronawetter, Krzczunowicz, Krzyżanowski, Gwidon Kübeck, Kusy, Ladenburg, Langer, Lwinon, Łepkowski, Lienbacher, Magg, Makowicz, Mansfeld, Mendelsburg, Mieroszewski, Mildschub, Monti, Moritsch, Naberger, Naumowicz, Neuwirth, Nischelwitzer, Oberleitner, Oelz, Pacher, Pawlików, Pawlinowicz, Petrowicz, Petruszewicz, Pfeifer, Pflügl, Pillerstorff, Pirquet, Plener, Poche, Pražak, Pretis, Ritter, Roser, Ruczka, Russ, Rydzowski, Ryłski, Salm-Reifferscheid, Sandner, Sandrinelli, Sanguszko, Schar Schmid, Schöffel, Srom, Seidl, Skrzyński, Smarzewski, Smolka, Spens, Steffens, Sternbach, Stremayr, Suttner, Szwedzicki, Tarnowski, Thurn, Tomaszczuk, Valussi, Vidulicz, Vitecicz, Vosnjak, Wächter, August Weeber, Wegscheider, Weigel, Weinhandel, Adolf Weiss, Weiss v. Starkenfels, Wereszczyński, Wildauer, Winkler, Wittmann, Wodzicki, Woynarowicz, Wurm, Zakliński, Zedtwitz, Ziemiałkowski.

Z deputowanych galicyjskich byli przeto nieobecni: Dzwonkowski, Golejewski, Gross, Hajdamacha, Jaworski, Kabat, Kamiński, Krynicki, Ozarkiewicz.

Jeśli przeto w dyskusji szczegółowej ponowiony będzie wniosek o odesłanie projektu do komisji, w którym to razie prawdopodobnie znów przyszedłoby do głosowania imiennego, dowiemy się, kto wczoraj swój głos na korzyść projektu brał na seryo.

Nie wchodząc w zakres sprawozdawcy waszego z Rady państwa, doniosę wam z wczorajszego posiedzenia Izby wyższej tyle tylko, że nie było na niem manifestacji odnoszącej się do sprawy znanej może waszym także czytelnikom, o obrazie jakoby wyrządzonej Izbie wyższej przez prezesa Izby deputowanych p. Rechbauera na przedwakacyj-

nej konferencji klubów liberalnych. Pan Rechbauer miał się tam wyrazić, że Izba wyższa składa się z przeżytych urzędników i generałów, czy też, że takich ludzi niedołącznych wysłała do delegacji wspólnych. Mimo sprostowania napisanego z polecenia p. Rechbauera w *Reichsraths-Correspondenz*, krążyła na ostatnim przed wakacjami parlamentarnymi posiedzeniu Izby wyższej interpelacja do prezesa księcia Auersperga w tej sprawie; ale nie podano jej, bo prezes nie był obecny na posiedzeniu właśnie dla uniknięcia interpelacji. Wczoraj przed posiedzeniem książe Auersperg na poufnym zebraniu członków Izby wyższej zawiadomił ich, że ma od p. Rechbauera oświadczenie zgodne zupełnie z powagą Izby, prosząc, by w ten sposób uznano sprawę za załatwioną, na co się też zgodzono.

Konstantynopol, 29 kwietnia.

△ Jak zwykle w czasach wojennych, zwłaszcza przy tak gorączkowym napięciu umysłów, jakie tu obecnie panuje, obiegają najdziwniejsze wieści i rodzą się bajeczne plany i projekta, a tutejsza prasa turecka, z łatwością prawdziwie wschodniej imaginacji, zapisuje je na pociechę wiernych. Oto *Bassiret* podaje nader sensacyjną wiadomość, którą dla tego jedynie tu powtarzam, że wybornie charakteryzuje stopień politycznego rozumu tutejszego tureckiego dziennikarstwa. *Bassiret* z poważną miną wytrawnego polityka drukuje, że jak tylko wojna wybuchnie, 10.000 kawalerii węgierskiej stawi się pod rozkazy wodza armii tureckiej, obdarzonego honorową szablą węgierską Abdul-Kerima baszy, a jakby na dowód, że to wiadomość nie na żarty, ogłasza treść telegramu opatrzonego licznymi podpisami a przesłanego z Konstantynopola do Pesztu, w którym Turcy przypomina narodowi węgierskiemu wspólne interesa, łączące wzajemnie Węgrów z Ottomanami i wspólne niebezpieczeństwo, które obudom narodom zagraża a więc obadwa do wzajemnej zagrozić powinno obrony.

Czyby do tych wiadomości więcej należało przywiązywać wartości i znaczenia, niż n. p. do tej, którą tu podobno pierwszy *Stamboul* ogłosił, a za nim powtórzyła ostrożna nawet w tych rzeczach *Turquie*. Wiadomość ta, którą wszystkie niemal dzienniki przedrukowały, utrzymuje, że ostatnimi czasy bardzo wielka liczba Polaków przybyła z Polski i z Rosyi, i że udali się do Porty, ofiarując jej usługi przeciw Rosyi, że jednak Porta ofiary tej nie przyjęła, nie mając zamiaru tworzenia eu-dziomskiego legionu, wierna przyjętemu przez Młodą Turcyę godłu: *Turcia fara da se!*

Nie pojmuje, gdzie ułowił *Stamboul*

wierzchnia lawa skrzepła, przedzierają się z głębi pary, za które następnie wylewa się stopiona wewnętrzna lawa tworząc stożki na trzy metry szerokie, jakich profesor Palmieri bardzo dużo obserwował przy lawie płynącej z Wezuwiusza.

To samo zjawisko i na słońcu uważać można, zwłaszcza podczas jego zaćmień. Wtedy na obrębie tarczy słonecznej widać mnóstwo płomieni podnoszących się do góry i spadających znowu, zwanych protuberancjami. Są to płomienie wodorowe, wydobywające się przez krzepnącą powierzchnię jądra słonecznego. Widzimy więc, że każde stygnięcie połączone jest z takimi reakcjami, wybuchami, że więc wybuchy pary i płomieni, oraz wylewy lawy są następstwem procesu stygnięcia tak przy siarce, jak lawie i słońcu.

Ziemia także jest w peryodzie stygnięcia, więc i na niej zjawisko to się pokazuje. Księżyc już zastygł, na nim więc widzieć można, co się stanie z czasem z ziemią i co ze słońcem. Na księżycu widać około 5000 kraterów po tej tylko stronie, która jest do nas zwrócona. Wulkany księżycowe są wszystkie zapadnięte, i to samo nastąpi z wulkanami na ziemi. Z każdego bowiem tyle się wydobywa materii, tyle kamieni, lawy, popiołu, że każdy z nich jest podminowany, podziurawiony w środku, i prędzej czy później zapadnie się, zostawiając tylko całe swoje podnóże w kształcie mniej więcej okrągłego wału, jak to na księżycu widać jak najwyraźniej.

Stała powierzchnia ziemi jest dość gruba, to prawda, lecz nie trzeba sądzić, aby była jednostajnie grubą, pełno ma ona przerw, szczelin, miejsc cieńszych, na które przypłyły płynne wnętrza łatwiej oddziaływać może. Gdy ten przypływ, płynący z mnóstwem pary jest bardzo silny, sprawia

wybuch wulkaniczny, gdy jest mniej silny, to nie zdoła się wydobyć na wierzch, tylko sprawia wybuch podziemny, wstrząsający skorupą ziemską daleko i szeroko, i nazywamy to trzęsieniem ziemi. Huk towarzyszący trzęsieniom łatwo przeciw wytłómaczyć; ponieważ zaś przy każdym wybuchu mnóstwo pary z gazowego w płynny stan przechodzi, w skutek czego znaczna ilość elektryczności utworzyć się musi, nie dziw przeto, że i błyskawice towarzyszą trzęsieniom ziemi, ponieważ iskra elektryczna przez powierzchnię ziemi przebiega i łączy się z elektrycznością powietrza. Ten tylko sposób tłómaczy wszystkie zjawiska towarzyszące wybuchom wulkanicznym i trzęsieniom ziemi. Powtarzam więc, że trzęsienia ziemi niezem innym nie są tylko wybuchami wulkanicznymi zbyt słabymi, aby się na powierzchnię ziemi przedrzeć mogły. Same zaś wybuchy są skutkiem stygnięcia ziemi a w skutek tego reakcji płynnego wnętrza ziemi pod wpływem siły przyciągającej księżycy i słońca.

Jeżeli wnętrze ziemi posłuszne jest sile słońca i księżycy, tak jak i woda na ziemi, dla czegożby powietrze posłuszne być nie miało? Tak jest, i ono jest posłuszne. Wiadomo, że na równiku rozgrzane powietrze podnosi się do góry i płynie górą ku biegunom, od biegunów zaś dołem ku równikowi. Pierwszy z tych prądów oddalając się od równika oziębia się i opada niżej, drugi zbliżając się do równika ogrzewa się i podnosi się do góry. Muszą się te prądy gdzieś spotkać i zetrzeć i to się dzieje w naszej strefie umiarkowanej. Otoż bliskość słońca lub księżycy przyspiesza podnoszenie się powietrza na równiku, i sprawia, że ono żywym prądem płynie ku biegunom, że więc nie stygnie tak mocno, przeciwnie powietrze biegunowe nie ogrzewa się w szybszym swoim

biegu. Następstwem szybszego prądu powietrza są silniejsze wiatry, następstwem większej różnicy w temperaturze pomiędzy ciepłym a zimnym prądem są gwałtowne deszcze latem, a wskutek nagłego oziębienia grzmoty i błyskawice, zimą zaś zawieje i burze.

Największa bliskość ziemi względem słońca nie zawsze przypadała na styczeń; 4000 lat przed Chr. przypadała w październiku razem z największą bliskością księżycy. Wtedy wpływ tych ciał objawił się w nadzwyczaj silnych ulewach, powodziach, potopach. Potop więc, o którym mówi biblia, o którym mówi tradycja wszystkich ludów, jest prawdą.

W sześć tysięcy lat po Chrystusie, przypadnie największa bliskość słońca na marzec, znowuż razem z bliskością księżycy, znowuż wtedy nastąpią powodzie i potopy. Mamy więc szczęście żyć w czasie najdogodniejszym.

Opowiada prelegent, że badając historyczne relacje o trzęsieniach ziemi trafił na jedno, które przypadało w r. 33 po Chr. 3 kwietnia. Łatwo było wyrachować, że to był piątek, i istotnie ostatni dzień przed Paschą. Astronomiczny rachunek wykazał, że na dzień ten przypadało zaćmienie słońca, to jest słońce z księżycem było w konjunkcji, przeto silny musiał wywierać wpływ na powietrze, morze i wnętrze ziemi. Jakie musiało być następstwo tego? Burza, przypływ morza i trzęsienie ziemi. Nie jest więc poetycznym podaniem ale prawdą, że przy śmierci Chrystusa zaszła się rozdarła w kościele, ziemia się trzęsła. Nawet umarli z grobu pokazać się mogli, prelegent widział bowiem na ementarzu w Belluno po trzęsieniu ziemi w roku 1873 takie szczeliny, że kości umarłych widać było. Humboldt opowiada,

że po trzęsieniu ziemi w Ameryce południowej widział powyrzucone z grobów kości.

Z tego, co się powiedziało łatwo zrozumieć, że nietrudno jest przepowiedzieć wybuch wulkanu, albo trzęsienie ziemi, albo burzę w atmosferze. Prelegent ten teorię swoją stwierdzać zaczął, że przepowiedział zjawiska, które istotnie się spełniły. W roku 1874 zapowiedział na 27 sierpnia wybuch Etny. Na początku tego miesiąca udał się do Sycylii, by tam czekać na wybuch. Profesor Silvestri, obserwator tego wulkanu, żądał jego fatygi, ponieważ z tego, co uważa, Etna nie prędzej jak za dwa lata wybuchnąć może. Tak mu powiedział i wyjechał z Catanii. Prelegent został i czekał z niecierpliwością końca sierpnia. Tymczasem 27 sierpnia minął, a Etna była milcząca, 28 przeszedł bez wybuchu, lecz 29 zrana wpadł gospodarz do jego pokoju, budząc go i wołając: *Signore una eruzione grandissima!* I w istocie wybuch był przepyszny i trwał dzień cały. „Wieczorem pokładli się spać mieszkańcy, mówił prelegent, ja zaś zostałem z zegarkiem w rękę i notatką, oczekując zjawiska które się stosownie do teorii mojej pojawić było powinno. Oczekiwałem trzęsienia ziemi. W istocie o godzinie jedenastej dał się słyszeć huk i trzęsienie ziemi straszliwe. W jednej chwili wszyscy mieszkańcy powybiegali z domów, kobiety krzychały: *Madonna santissima, misericordia!* Lecz naprzóżno. Etna litości nie miała, trzęsienie było okropne i trwało długo, lecz jak każde zle przemija, tak i to przeminało. Teoria moja wytrzymała tam swoją wulkaniczną próbę, powszechne zaś jej przyjęcie jest już tylko kwestją czasu.“

Wiedeń, 3 maja.

M. K.

tę bajeczkę o Polakach. Przybyło tu wprawdzie ostatnimi czasy z zaboru rosyjskiego kilku młodych Polaków, może aż pięciu, którzy, przypuszczam, woleliby bić się za Turcyę, niż przeciw niej, jeśli już konieczne i gwałtem bić się trzeba. Ale czterech, lub pięciu, a choćby i kilku więcej, to jeszcze nie mnóstwo, a potem, gdyby tych kilku było się nawet udawało do Porty, oddając się jej na usługi, to byłoby to zrobić mogli jedynie jako pojedyncze indywidua, jako osoby prywatne, reprezentujące same siebie, a nie działające w imieniu narodu, który im do tego nie udzielił mandatu. Nie ma tu dziś nikogo, coby miał prawo występować nietylko w imieniu wszystkich Polaków, ale choćby nawet w imię tych, którzy się tu w samym Konstantynopolu znajdują. To też zaręczyc mogą, że w tym charakterze nikt tu nie występuje i nie działa.

Rada państwa.

(H) **Wiedeń**, 4 maja. (Kor. Gaz. Lw.) Obie Izby Rady Państwa odbyły dziś posiedzenia. Izba wyższa zatwierdziła szereg ustaw, między którymi najważniejsze przedłożenie o kredytach dodatkowych do preliminarza państwa na rok 1877, tudzież ustawę o połączeniu kolei Berneńsko-Rosickiej z liniami kolei państwowej.

Główna uwaga była skierowana na odpowiedź, jakiej rząd udzielił na interpelację dep. Giskry w sprawie wschodniej. Galerye zapełniły się też wczesnie publicznością, podczas gdy w loży dyplomatów zjawili się różni członkowie ambasad obcych, między innymi sekretarz poselstwa rosyjskiego, p. Tatiszew. Wśród ciszy i naprężenia całej Izby odczytał w zastępstwie prezesa ministrów pan minister spraw wewnętrznych bar. Laßner odpowiedź rządu, którą pomijać tutaj, gdyż telegraf podał ją w prawie dosłownie. Stwierdził tu tylko wypadać zadowolenie, jakie odpowiedź wywołała u wszystkich stronnictw Izby.

Następnie przeszła Izba do dalszych obrad nad ustawą o lichwie dla Galicji i Bukowiny, przyczem dep. dr. Rydzowski jako sprawozdawca w pięknej i znakomitej mowie bronił ustawy. Skutek też nie zawiódł, albowiem wszystkie wnioski zmierzające do odesłania jej napowrót do komisji przy głosowaniu znaczną większością upadły tak, że Izba zgadzając się na rozprawę szczegółową, tym samym zapewniła byt ustawie.

Dep. Naumowicz w długiej mowie dowodził konieczności uczynienia czegoś ku zaradzeniu lichwie, która w Galicji jest objawem chorobliwym. Ustawa przedłożona przez rząd jest właśnie takim środkiem zaradczym, dlatego poleca przyjęcie jej. Mowca kresli szkodliwe skutki lichwy, polemizując z przeciwnikami ustawy.

Dep. Menger przemawiając przeciw ustawie nie podaje nowych uwag a w końcu oświadcza się za zaprowadzeniem maximum procentowego w wysokości 12 od sta na pożyczki, tudzież na pożyczki „maskowane“, z wyjątkiem naturalnie interesów handlowych. Wie wprawdzie, że w ogóle wiele rzeczy przemawia przeciw zaprowadzeniu takiego maximum procentowego; wszakże wobec powszechnych życzeń ludności i sejmu Galicji już lepsze to, niżeli niniejsza ustawa.

Mowę dep. Rydzowskiego podacie zapewne dosłownie, dlatego też opuszczam ją tu całkiem.

Dep. dr. Dunajewski wnosi, aby głosowanie nad wszystkimi wnioskami o odesłanie do komisji, tudzież o przejście do dyskusji szczegółowej odbyło się imiennie — na co zgadza się Izba większością głosów.

Pod głosowanie poddano najpierw wniosek dep. Mangera. Wniosek ten upadł 143 głosami przeciw 86.

Wskutek tego dep. Hönigsmann cofnął swój wniosek.

Uchyłono także wniosek dep. Landau, 144 głosami przeciw 81.

Wreszcie przystąpiono do głosowania nad wnioskiem o przejście do dyskusji specjalnej nad ustawą. Wniosek ten przyjęty został 144 głosami przeciw 65. (Za wnioskiem głosowała cała prawica wraz z Polakami, większa część centrum i znaczna liczba deputowanych z lewicy i skrajnej lewicy).

Wiedeń 4 maja. (Kor. Gaz. Lwow.) W Izbie panów p. minister spraw wewnętrznych zawiadamia pisemnie o zgonie członka Izby hr. Leopolda Thun-Hohenstein, którego pamięci prezes poświęca rzewne wspomnienie. Członkowie Izby powstają z miejsca na znak współczucia.

Minister-prezydent wzywa Izbę do przedsięwzięcia wyboru deputacji regnikolarnej.

Ministrowie skarbu i handlu zawiadamiają o przedłożeniu ustaw ugodowych w

Izbie deputowanych. Minister sprawiedliwości przedkłada projekt ustawy o fideikomisie hrabię Haan.

Z porządku dziennego następuje drugie czytanie ustawy o zmianie postanowień procedury karnej co do zażaleń nieważności. Sprawozdawca komisji prawniczej bar. Haerdtl zaleca przyjęcie ustawy, która też bez dyskusji w drugim i trzecim czytaniu uchwaloną została. Przyjęto potem ostatecznie ustawę o fideikomisie hr. Haana.

Bar. Winterstein imieniem komisji budżetowej zdawał sprawę z przedłożenia rządowego co do kredytów dodatkowych na r. 1877.

W dyskusji generalnej zabiera głos arcybiskup dr. Kutschker i prosi o wyjaśnienia, czyli przy wspomnianej w sprawozdaniu sprzedaży obligacji funduszu naukowego rząd, jak tego wymaga ustawa, działał w porozumieniu z biskupami. W przypuszczeniu, że tak się stało, głosować będzie z wszystkimi pożyczkami. W dyskusji szczegółowej przyjęto kredyty dodatkowe dla ministerstwa spraw wewnętrznych i oświaty bez rozpraw.

Do rozdziału 10 „ministerstwo skarbu“ zabiera głos hr. Widmann. Pan minister skarbu uzasadnił w Izbie niższej pomnożenie etatu i zmianę organizacyi w zarządzie podatkowym Wiednia tem, że siły robocze nie wystarczają, i że urządzenie tej władzy jest niedostateczne. Mowca wskazuje na to, że władze podatkowe na prowincyi wcale nie są lepsze; tam jest także taki nawal pracy, że trudno dostać wyjaśnień. Mowca życzy sobie, aby mianowicie w nowych ustawach podatkowych uwzględniono te niedostatki.

Minister skarbu bar. Pretis daje zadawalniające wyjaśnienie w tej sprawie, poczem w głosowaniu przyjęto po kolei wszystkie pożyczki.

Z porządku dziennego nastąpiła rozprawa o ustawie, co do połączenia kolei żelaznej Berne-Rositz z liniami kolei państwowej. Ustawę tę uchwalono od razu w drugim i trzecim czytaniu.

W końcu przedsięwzięto wybór członków z Izby Panów do komisji regnikolarnej. Wybrani: v. Plener 56 głosami, v. Hasner 55, bar. Winterstein 54, v. Arneht 45 głosami.

SPRAWY MONARCHII

Ustawy ugodowe.

(Układ handlowo-celowy.)

(Dokolenie)

Art. XVI. Przywileje (patenty) uzyskane wedle przepisów mają znaczenie w obu obszarach krajów. W tym celu warunki udzielania takich przywilejów (patentów) powinny za wspólnym porozumieniem w obu obszarach wedle równych zasad i w drodze ustawodawczej być ustanowione i gdyby było potrzeba w takiż sposób zmieniane. Dopóki to nie nastąpi, pozostaną w mocy przepisy odnośne obowiązujące obecnie w obu obszarach, nie różniące się między sobą co do istoty rzeczy. Co do postępowania przy udzielaniu przywilejów (patentów), prośbę o przywilej (patent) podać należy do ministerstwa tego obszaru krajów, w którym wynalazca mieszka. Cudzoziemcom wolno starać się o uzyskanie przywileju (patentu) u ministerstwa tego lub owego obszaru. Ministerstwo, do którego podano prośbę o przywilej (patent), przesyła ją po zbadaniu wedle przepisów, jeśli sądzi, iż można uczynić jej zadość, z urzędu do ministerstwa drugiego obszaru dla przyjęcia. Dokument na przywilej (patent) wystawi każde ministerstwo osobno na obszar podlegający jego kierownictwu, oba dokumenty jednak powinny nosić tę samą datę i razem wydane będą prośbaczemu przez to ministerstwo, do którego podał był prośbę. Unieważnienie lub prolongacja patentów na wynalazki dzieć będzie również za wzajemnym porozumieniem. Taksa od przywilejów opłacana będzie tam, gdzie podano prośbę o udzielenie przywileju. Za wyjednanie przywileju w drugim obszarze opłacać się będzie rejestrowe, które ustanawia się na 25% taksy od przywileju. Tę opłatę rejestrową ściągnąć należy wraz z takszą i odesłać do ministerstwa drugiego obszaru.

Art. XVII. Obowiązujące obecnie przepisy o opiece nad znakami fabrycznymi i wzorami pozostają w mocy a mogą ulegć zmianie tylko za wspólnym obu części porozumieniem. Złożenie i zarejestrowanie znaku, wzoru lub modelu u jednej z izb handlowych jednego z obu obszarów zapewnia temu, kogo to tyczy, opiekę prawną na oba obszary. Nazwisko, firma, godło lub nazwa zakładu przemysłowca lub producenta używa tak w jednym, jak i w drugim obszarze krajów opieki ustawą poręczoną. Prawa uzyskane już na podstawie dotychczasowych przepisów odnośnych zachowują całkowite znaczenie swe w obu obszarach. Aby znaki podane do re-

gestru w obu obszarach pozostały w unaczynieniu, prowadzony będzie w obu ministerstwach handlu registr znaków na podstawie wzajemnych co miesiąca doniesień obu ministrów handlu.

Art. XVIII. Pocztę i telegrafy rządowe będą i administrowane w każdym z dwu obszarów osobno, wszakże, o ile wymaga interes komunikacji wedle równych zasad. Istniejące obecnie przepisy o prawach zastrzeżonych państwowej instytucji pocztowej i państwowej instytucji telegraficznej co do korzystania z tych instytucji przez publiczność i co do odpowiedzialności za przesyłki pocztowe, tudzież przepisy taryfowe, manipulacyjne i obrachunkowe mogą być zmienione tylko za wspólnym porozumieniem obu ciał ustawodawczych, względem obu rządów i w sposób zupełnie równy dla obu obszarów krajów.

Art. XIX. Wzajemna opieka nad własnością duchową i artystyczną w obu obszarach krajów stanie się przedmiotem porozumienia w obopólnej drodze ustawodawczej.

Art. XX. Prawnie założone w jednym z dwu obszarów towarzystwa akcyjne (towarzystwa komandytowe na akcje), towarzystwa ubezpieczeń, spółki zarobkowe i gospodarcze mają prawo rozszerzać swą działalność na obszar drugi i zakładać filie; w takich razach powinny uczynić zadość przepisom obowiązującym zakłady i towarzystwa krajowe i stać będą z nimi pod każdym względem na równi. Co do przeprowadzenia tego postanowienia nastąpi jednocześnie osobne porozumienie.

Art. XXI. W celu przygotowania i następczenia jednolitych podstaw dla wspomnianych w artykule II. międzynarodowych układów handlowych, dla ustawodawstwa o cłach i administracyi celnej, poborów niestałych i innych spraw, do których odnosi się niniejszy związek celny i handlowy, zbierze się konferencya celna i handlowa, złożona z obustronnych ministrów handlu i skarbu i, o ile przedmiot narad dotyczy stosunków z zagranicą, z wspólnego ministra spraw zagranicznych. lub ich zastępców, a do której, ilekroć przedmiot tego wymagać będzie, powołani będą znawcy z obu obszarów krajów, mianowicie członkowie izb handlowych. Ministerstwa każdej z dwu części, jak i wspólny minister spraw zagranicznych, mają prawo, ilekroć uważać to będą za rzecz potrzebną, zażądać zwołania konferencyi celnej i handlowej, a odesłania konferencyi odmówić nie można.

Art. XXII. Niniejszy związek celny i handlowy stanie się prawomocny dnia 1 lipca r. 1877 jednocześnie z ustawą o przyczynianiu się obu części do wydatków na wspólne sprawy monarchii. Zawarty jest na lat dziesięć, a jeśli nie będzie wypowiedziany, uznany będzie za obowiązujący na dalsze lat dziesięć i tak dalej od dziesięciu do dziesięciu lat. Wypowiedzenie może nastąpić pod koniec każdego dziewiątego roku, w którym to razie rokowania o odnowienie układu w takiejże drodze natychmiast rozpocząć się powinny.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Rezolucye Gladstona.)

Gladstone wniósł w parlamencie angielskim następujących pięć rezolucyj, które czeka los wszystkich wniosków tego niefortunnego agitatora.

Oto rezolucya Gladstona: 1) Izba uznaje, że lord Derby miał słuszne powody do wniesienia zażaleń w swej depeшы z d. 21 lutego 1876, z powodu znanych wypadków w Bułgaryi. 2) Izba uznaje, że dopóki Porta nie przeprowadzi radykalnych zmian w swem dotychczasowym postępowaniu i dopóki nie da lepszych rękojmi (niż dotychczasowe obietnice i tylko na efekt obliczone środki) co do zmiany swego postępowania wobec ujarzmionych ludów, dopóty nie może, zdaniem Izby, liczyć na moralne lub materialne poparcie ze strony Anglii. 3) Że wobec istniejącej już zawiąki i rzeczywistej rozpoczętej wojny, życzy sobie Izba, ażeby głos Anglii w koncercie państw europejskich odezwał się za najrychlejszym i wszechstronnym przeprowadzeniem i rozwojem wolności i samorządu w tureckich pogiębianych prowincjach, jednakowoż bez poddawania tych prowincyj pod obce rządy. 4) Że pomna roztropnej i oględnej polityki angielskiej w protokole z r. 1826 i w traktacie lipcowym 1827 r. co do Grecyi, życzy sobie Izba, ażeby rząd angielski wpłynął na porozumienie się mocarstw europejskich, izby swą powagą zmusiły Portę do takich zmian w rządach, któreby, oparte na słuszności i na ludzkim traktowaniu poddanych, uniemożliwiały wszelkiego rodzaju intrygi zewnętrzne i tym sposobem zapewniły Europie spokój. 5) Że należy złożyć u stóp królowej uniozony adres, któryby zawierał życzenia Izby w duchu powyżej skreślonych rezolucyj.

Na posiedzeniu Izby niższej 5 b. m. oświadczył sekretarz stanu sir Northcote, że

rząd nie widzi powodu mięszać się do dyskusji nad temi rezolucjami, ponieważ nie zawierają one w sobie wotum nieufności dla rządu. Oświadczeniem tem dał rząd angielski do zrozumienia, jak lekceważył sobie tę nową kampanię Gladstona.

(Z parlamentu tureckiego)

W parlamencie tureckim nie brak interesujących rozpraw, ale rozumie się, że dyskusyje o sprawach administracyjnych jak n. p. o ustawie wilajetowej i t. p. nie budzą takiej ciekawości, jak debaty o wojnie i wszystkim, co się do niej odnosi. Debaty takie miały miejsce dnia 25 kwietnia a warto z nich zdać sprawę, nietylko ze względu na piękne mowy, ale szczególnie dla tego, że uwydatniły jasne i nieskażone poglądy chrześcijańskie i muzułmańskie otomańskich na stosunki swego państwa. Korespondent *Neue fr. Presse* tak opisuje to posiedzenie: „Na porządku dziennym był projekt ustawy prasowej, dla tego też na ławie rządowej zajął miejsce minister spraw wewnętrznych. Trybuna były jak zwykle zajęte Tymczasem nie ustawa prasowa, lecz rosyjskie wypowiedzenie wojny dało pochop do żywej dyskusji.

Hassan Fehmi Effendi, deputowany miasta Konstantynopola, zabrał pierwszy głos, aby manifest wojenny cara podać ostrej krytyce. „Rosysa, powiedział mowca, za pozór do wojen z Turcyą używała zawsze swego rzekomego protektoratu nad chrześcijańskimi poddanymi Turcyi. Ale prawdziwym jej zamiarem, jak to całemu światu wiadomo, jest zawojowanie Turcyi. Wobec tego jest świętym obowiązkiem wszystkich „Ottomanów bronić się wszelkimi środkami i ponosić największe ofiary Niemuzułmańscy poddani Porty jako dzieci tej samej ojczyzny mają te same prawa i obowiązki co poddani muzułmańscy i dowiodą, o czem nikt nie wąpi, że nie zyczą sobie protektoratu rosyjskiego, i że nie chcą się dać wywieść w pole polityką, której cel nikomu nie jest tajny“. Następnie wszedł na trybunę Manuk Effendi z Aleppo. „Rosya nigdy nie broniła chrześcijan, zresztą chrześcijanie nie potrzebowali nigdy tej obrony. Mają bowiem rząd, który się stara zadość uczynić ich potrzebom. Jestem, mówił Manuk, chrześcijaninem armeńskim i oświadczam w imieniu armeńskiej ludności mej prowincyi, że nie potrzebujemy protekcyi rosyjskiej, że jesteśmy zadowoleni z obecnego położenia naszego i gotowi poświęcić krew i mienie, aby odeprzeć najazd rosyjski i bronić naszego kraju i naszego władcy.“

Izba i trybuna obsypały mowcę głośniami oklaskami, a Sebouch Effendi wszedł na mównicę, aby Manukowi podziękować za to oświadczenie. „Otóż widzicie, zawołał mowca, że chrześcijanie wcale sobie nie zyczą opieki rosyjskiej. Dajmy im sposobność, aby mogli skutecznie służyć państwu, uchwalając w tym duchu ustawę!“ Na słowa te trybuna tak gwałtownie zaczęły bić brawo, że prezydent musiał je zawezwać do uspokojenia się. Tymczasem coraz trudniej było przywrócić spokój, zwłaszcza gdy zabrał głos Nikolaki Nauphal Effendi z Trypolis z Syrii, znakomity mowca. „Przybywam z Syrii, mówił, i znam chrześcijan tej prowincyi Wszysey dziękują za opiekę rosyjską. Ale nietylko oni, wszyscy chrześcijańscy mieszkańcy Turcyi czynią to samo. Spostrzegłem to, skoro tylko przybyłem do Konstantynopola i znalazłem sposobność rozmówienia się z chrześcijańskimi panami kolegami a jeśli dziś oświadczam Rosyanom: „Nie pragniemy waszej obrony! czynię to nietylko w imieniu syryjskich, ale w imieniu wszystkich chrześcijan żyjących pod berłem sułtańskim. Koran ośłania nas dostateczną opieką a konstytucya gotuje nam szczęśliwą przyszłość. Czy może chrześcijanie wynieśli się z tego kraju z powodu, że nie są zadowoleni? Czy nie kochają go może, tak jak się kocha swą ojczyznę? Nie, oni są gotowi nieść pomoc swym otomańskim braciom przeciw napastnikom rosyjskim. Mówiąc to, wypowiadał najzupełniejszą prawdę.“

Po tej mowie już nawet prezydent Achmed Vefik basza nie starał się uspokoić radośnych oklasków i okrzyków, lecz przeciwnie przyłączył się do deputowanych, którzy otoczyli mowcę, aby mu powinszować i dopiero wtedy wrócili na swe miejsca, gdy Nikolakis Nakah Effendi, Maronita katolicki, zgłosił się do głosu. Mowca zapraszał ironicznie Rosysę, aby oddała światu katolickiemu biskupów, którzy jęczą na Sybirze i aby ulżyła okropny los swych własnych poddanych katolickich. Tyle ludów jęczy i umiera pod berłem rosyjskim; niechajże Rosysa do nich się zwróci z swymi dobrodziejstwami. „O Rosyso, wołał z niesieniem Maronita, rezygnujemy z twej opieki i nie nie chcemy o niej wiedzieć! Pozwól nam żyć w spokoju z naszym rządem i nie mów nam nic o Turkach chrześcijańskich, dopóki u siebie w domu tak wiele masz do zrobienia! Tak jest, moi panowie, chrześcijanie protestują z oburzeniem przeciw rosyjskiemu t. z. protektorowi. Nie są wprawdzie duszą i ciałem żołnierzami jak ich otto-

mańscy ziemkowie; ale do obrony swej ojczyzny krwią i mieniem, do poświęcenia wszystkiego, co tylko posiadają, dla niezależności, do tego moi panowie chrześcijanie każdej chwili są gotowi."

Po deputowanym z Bejrutu zabrał głos deputowany Simon Effendi, również chrześcijanin. Protestował on również w imieniu swych ziemkowie przeciw protektoratowi rosyjskiemu. Deputowany z Anatolii uczynił to samo. W imieniu Greków i Armeńczyków z Konieh przemawiał w tym samym duchu Simenaki effendi, w imieniu Rumunów adryanopolskich mówił Rouper Effendi, chrześcijański deputowany z Skodry w Albanii i wyspy Rodus nie dali się wyprzedzić innym. Radości zapalał. spotęgowały podziękowaniami deputowanych muzułmańskich, opowiadał całą Izbę. Wreszcie minister Dżewdet basza widział się spowodowanym do podziękowania w imieniu rządu za zgodę chrześcijańskich i tureckich mowców. Wśród wzajemnych uścisków rozszli się deputowani po zamknięciu posiedzenia.

(Okólnik turecki o Rumunii.)

Korespondent *Köln. Zeitung* donosi z Paryża, że turecki minister spraw zagranicznych przysłał z Konstantynopola do tamtejszej ambasady tureckiej długą depezę, która została wręczoną przez Khalil Szerifa baszę księciu Decazes.

Depeza ta opiewa: „W. Porta nie uważa mesażu księcia Karola z dnia 26 kwietnia do Izby w Bukareszcie ani też czynności rządu księcego, które są i mogłyby być następstwem tego mesażu, jako wynik wolnej woli władz i ludności księstw, lecz jako bezpośrednie następstwo obecnej okupacji. Porta przypomina, że jedynie od niej zależało uznać i pozwoić Europie na uznanie neutralności księstw i że książę nie ma prawa narzucać tej kwestji neutralności, która nie była ujęta w program konferencji. Zresztą przepisy traktatu paryskiego dostarczyłyby księstwom, gdyby tylko miały dobre chęci, dostatecznych środków do zabezpieczenia swych granic. Ze względu na przepisy traktatu paryskiego niepodobna uznać za usprawiedliwiony pretekstu użytego przez rząd księcy, jakoby był bezsilny w obec okupacji kraju. W równej mierze nie ulega wątpliwości, że Rossya wkroczeniem do księstw naruszyła międzynarodowe zobowiązania. W. Porta przypomina, że gdy rząd księcy po raz pierwszy odrzucił zawezwanie, aby się z nią porozumiał co do akcji militarnej wskazanej okolicznościami, wystosowała do niego formalne zaproszenie, aby się połączył z W. Portą w usiłowaniach ku zażegnaniu wspólnego niebezpieczeństwa. Tymczasem mimo grożącej inwazyi dał rząd księcy wymijającą odpowiedź! W. Porta spełnia sumiennie swój obowiązek względem zjednoczonych księstw. Obecnie jest rzeczą wielkich zaprzysiężonych mocarstw rozważyć, czy zachowanie się rządu księcia Karola odpowiadało obowiązkowi, jakie na nim spoczywają. Podczas gdy Porta podawała rządowi środki do obrony kraju przeciw okupacji nieprzyjacielskiej, ministrowie potajemnie traktowali z tym nieprzyjacielem i zawarli z nim układ, oddający wszystkie źródła kraju do dyspozycji najeźdźcy. Ogłoszenie tego traktatu odsłoniło stan rzeczy, i wielkopowścią obciążało rząd rumuński, który niepomny swych obowiązków nie wahał się zawrzeć układu z obcymi, aby im ułatwić inwazyę do państwa. Układ ten narusza interesy kraju, zaufanie rządu zwierzchniego i zawodzi nadzieje, jakie Europa pokładała w instytucjach obydwóch księstw. Wyrok, któryby powinien spotkać tak jawnie nieuczciwe postępowanie, wypadłby bardzo ostro.“

Okólnik powyższy, którego odpis został wręczony francuskiemu ministrowi spraw zagranicznych, kończy się oświadczeniem, że Porta będzie uważała księcia i władze lokalne Rumunii jako znajdujące się w mocy nieprzyjacielskiej, a wszelkie czynności i uchwały, jakieby powzięto podczas okupacji kraju jako przywłaszczenie sobie władzy należącej prawnie do sułtana. Do depezy tej dołączono odpis telegramu, który przesłał minister rumuński Cogolniceano dnia 22 kwietnia W. wezyrowi w odpowiedzi na ofiarowaną Rumunii obronę i opiekę z strony rządu tureckiego.

(Wyprawa Hobarta baszy.)

Niedawno przyniósł telegram wiadomość, na razie niezrozumiałą, że Hobart basza, naczelny wódz floty tureckiej wycofał statek „Rethyma“ wśród ognia baterji rosyjskich z Dunaju na Czarne morze.

Daily Telegraph otrzymał z Pery od swego korespondenta opis szczegółowy hazardownej przeprawy admirała tureckiego.

„Statek parowy Hobarta baszy, pisze *Daily Tel.* stał na kotwicy w pobliżu Rusczyku, gdy nadeszła wiadomość, że Rossyanie zajęli Gałac i zatopili torpedy w Dunaju. Doradczono tedy Hobartowi baszy, ażeby zostawił swój statek na Dunaju pod Rusczykiem, a sam, *via* Warna, wyjechał do Stambułu. Na to odpowiedział Hobart, że wo-

li wraz z swym okrętem wylecieć w powietrze, niż ucieczką salwować swą osobę, a statek pozostawić na łasce nieprzyjaciół. Pod wieczór kazał tedy załozce „Rethyma“ (tak nazywa się statek admirałski) poczyścić wszelkie przygotowania do wyjazdu z pod Rusczyku, *via* Gałac, na pełne morze. Przedewszystkiem kazał rozniecić silny ogień pod kotłem „Rethyma“. Mówiąc nawiasowo, należy „Rethyma“ do statków tak dobrze zbudowanych, że płynąc z wodą, może na godzinę zrobić 15 mil morskich. Zbliżywszy się do Gałacu, spostrzegł Hobart basza, że ciężkie rosyjskie działa pożyteczne są ustawione nad brzegiem Dunaju i że straż rosyjska pilnuje passażu. Ustawione działa wyglądały tak groźnie, że zdawało się, iż muszą zatopić każdy statek, który wjedzie w obręb ich strzałów. Gdy się ściemniło, kazał Hobart basza pogasić wszystkie światła na statku i parowiec puścił się z wodą lotem strzały. Za kilka minut później wjechał w obręb strzałów dział rosyjskich, tak daleko, że załoga „Rethyma“ mogła doskonale obserwować rosyjskich żołnierzy, działa rosyjskie, a nawet wyraźnie słyszała komendę rosyjską. W okamgnieniu wzniosły się z brzegów rumuńskich rakiety, na znak, że statek turecki pojawił się na wodach Gałacu. Odezwały się wnet trąbki i bębny zwołujące wojska rosyjskie na zagrożone stanowiska. Hobart basza oczekiwał co chwila gradu kul rosyjskich, które statek jego wysadzą w powietrze... Odległość statku od dział ustawionych na brzegu nie była większą nad 40 metrów. Tej to okoliczności zawdzięcza Hobart basza, że uszedł niebezpieczeństwu, albowiem artylerzyści rosyjscy nie mogli wziąć „Rethyma“ na cel z tak małej odległości. W najniebezpieczniejszym miejscu pędził statek admirała z chyżością 20 mil morskich na godzinę i w kilku chwilach był po za obrębem strzałów rosyjskich. Przekonaawszy się, że „Rethymowi“ nie zagraża już żadne niebezpieczeństwo, kazał Hobart basza załozce statku, który jest uzbrojony w jedno 40-funtowe działko systemu Armstronga, rzucić jeden granat na obóz rosyjski. W jednej chwili stało się zadostę temu rozkazowi; skutek jest oczywiście niewiadomy, ale warto wspomnieć o tym strzale, bo był pierwszym ze strony Turków na wodach Dunaju. Wypłynawszy szczęśliwie z Dunaju na pełne morze, zawinął Hobart basza z swym statkiem parowym do Portu w Stambule, gdzie przyjęto go z nieopisanym zapalem.

Hobart basza przywiózł wiadomość, że pod Gałacem stoją znaczne zastępy wojsk rosyjskich i robią przygotowania do przejścia przez Dunaj, ażeby wtargnąć do Dobruży i maszerować na Warnę. Doniósł także, że przez Rumunię przewieziono kolejną żelazną 12 małych rosyjskich łodzi kanonierskich, które miały być spuszczone na Dunaj, ażeby ułatwić przejście wojskom rosyjskim. Ale dowódcy rosyjscy są zdania, że stan wody na Dunaju jest nadto niski dla tych kanonierek i że nie mogłyby skutecznie być użyte koło Gałacu. W końcu nadmienił Hobart basza, że gdyby mu pozwolono działać na własną rękę, przeskodziłby Rossyanom w przeprawie przez Dunaj. Rossyanie wyrzucili na statek „Rethyma“ niezliczoną ilość granatów i bomb, ale żadna kula nie trafiła, tak, że z rozwiniętą banderą wypłynął on szczęśliwie z Dunaju na Czarne morze.

Times otrzymały również od swego korespondenta stambulskiego szczegółowy opis powyższej przeprawy Hobarta baszy, z tą jedynie różnicą, że według *Timesa* na „Rethyma“ nie strzelali Rossyanie pod Brailą i Gałacem kulami armatnimi, lecz tylko kulami karabinowymi, które oczywiście nie mogły uszkodzić okrętu pancernego.

KRONIKA

— Mianowania w c. k. armii.

W stanie czynnym oddziałów landwery mianowani: podpułkownik Wincenty Gareiss Döhlitzsturm, komendant czernowieckiego batal. landwery pieszej nr. 77, pułkownikiem tegoż batalionu; major Franciszek Grenso, komendant kołomyjskiego batal. landw. pieszej nr. 66 podpułkownikiem; kapitan I klasy Karol Geppert, komendant tarnopolskiego batal. landwery pieszej nr. 71, majorem; kapitanowie II klasy: Emil Dombrowiecki, Emil Wojakowski i Łukasz Żukowski kapitanami I klasy, pierwszy przy krośnieńskim batal. landwery pieszej nr. 58, drugi przy buczackim batal. nr. 70, trzeci przy stanisławowskim batal. nr. 62; wreszcie kapitanami II klasy mianowani porucznicy: Józef Wilezek, przy nowosądeckim batal. landw. pieszej nr. 60; Alfons Kummerer-Kumersberg, przy krakowskim batal. landw. pieszej nr. 52; Dymitr Konstantynowicz-Grukul, przy kołomyjskim batal. landw. pieszej nr. 66; Wiktor Borzecki, przy wadowickim batal. landw. pieszej nr. 54.

Mianowani dalej porucznikami podporucznicy: Wincenty Mikuli, przy suczawskim batal. landw. pieszej nr. 78; Józef Rotter, przy sandoeckim batal. landw. nr. 57; Ferdynand Celle, przy kolbuszowskim batal. landw. pieszej nr.

56; Jan Schneider, przy przemyskim batal. landw. pieszej nr. 59 i Władysław Laskowski przy tarnowskim batal. landw. pieszej nr. 53; zaś podporucznikami kadeci zastępcy oficersey: Jakób Panusiewicz, przy stryjskim batal. landw. pieszej nr. 65; Piotr Hriszka, przy radowieckim batal. landw. pieszej nr. 75; Eliasz Czernautzan, przy brodzkim batal. landw. pieszej nr. 68 i Szecepan Mussial, przy przemyskim batal. landw. pieszej nr. 59.

Na posadach lokalnych mianowani kapitanami II klasy porucznicy: Paulin Lewicki, oficer ewidencyj i zawiadostwa przy krośnieńskim batal. landw. pieszej nr. 58 i Ferdynand Pirner, takż oficer przy radowieckim batal.

W nieczynnym stanie landwery mianowani podporucznicy: Gwido br. Battaglia, Leon Kryłoszański i Józef Dolezal, porucznikami, pierwszy przy nowosądeckim batal. landw. pieszej nr. 60, drugi przy lwowskim batal. nr. 63, trzeci przy żółkiewskim batal. nr. 64; zaś kadeci Marcin Jezierski i Karol Burger, podporucznikami, pierwszy przy buczackim batal. landw. pieszej nr. 70, drugi przy batalionie krakowskim nr. 52.

W jezdnych oddziałach landwery czynnej mianowani porucznikiem galicyjskiego szwadronu ułanów landw. nr. 13 podporucznik John Sparks-Moline.

Lekarz batalionowy z rangą starszego lekarza i charakterem porucznika Jakób Dorozynski, mianowany lekarzem batalionowym z rangą lekarza pułkowego II klasy i charakterem kapitana przy buczackim batalionie landwery pieszej nr. 70.

Podintendantami landwery I klasy mianowani podintendanci landw. II klasy: Wiktor Machniewski, przy komendzie landweryckiej w Bernie morawskiej i Józef Teyrowski, przy komendzie landweryckiej we Lwowie.

— Ks. Michał Popiel, gr. kat.

proboszcz w Czernelicy jako fundator i dożywni rozdawca dwóch fundacyj stypendyjnych, nadał opróżnione stypendjum z pierwszej fundacyi w kwocie 80 zł. w. a. rocznie Michałowi Popielowi uczniowi I klasy gimnazjalnej w Stanisławowie, a z drugiej fundacyi w kwocie rocznych 80 zł. w. a. Józefowi Popielowi uczniowi III klasy szkoły ludowej w Haliczu począwszy od roku szkolnego 1876/7.

— Akademia umiejętności.

Dnia 4 b. m. odbył Wydział historyczno-filozoficzny Akademii umiejętności posiedzenie miesięczne. Przybyły ze Lwowa członek Izidor Szaraniewicz, czytał niektóre ustępy większej swej pracy: „Patryarchat wschodni w obec kościoła ruskiego i Rzeczypospolitej polskiej.“ W przedmiocie tym zabierali głos członkowie prof. Heyzmann, Szujski i Burzyński.

— Na benefis pani T. Nowakowskiej, pierwszej artystki dramatycznej naszej sceny, przedstawiony dziś będzie dramat *Poczwarka*, w którego roli tytułowej przed kilkunastu laty benefisantka zbierała pierwsze laury na deskach sceny lwowskiej.

* Ofiara latwowości.

Jan Masońko, 18letni syn pisarza z Buska, szukając posady przybył onegdaj do Złoczowa, gdzie się zszedł z nieznanym mu mężczyzną, prawdopodobnie rękodzielnikiem, który mu miejsce we Lwowie nastroczył przyrzekł. Przybyli obaj wczoraj do Lwowa i tu zaprowadził go nieznajomy towarzysz do jakiejś kamienicy na drugie piętro, gdzie mu znikł z oczu zabrawszy z sobą jego zawiniątko. Oszusta do tej chwili nie odzyskano.

* **Pozłacany** kosztowny zegarek odebrano wczoraj Marucie Harazymowej, włościance ze Srok która miała go znaleźć tego samego dnia na placu św. Jura.

— **Mróz.** Z Ołomuńca d. 4 b. m. donosi telegram: Dziś w nocy (z czwartku na piątek) spadła temperatura na 2° niżej zera, nad ranem zaś na 3°, poczem zaczął padać deszcz. Kwiat czereśni zniszczony.

— Zasłużony geograf francuski

Elisée Redus, z udziałem w komunie francuskiej skazany na 10-letnie wygnanie, ma być w drodze łaski uwolniony od reszty kary.

— **Wylewy wód** wielkie spustoszenia zrażają obecnie na Węgrzech i w Banacie. W nocy na 2 b. m. pod Gyala Ried pękła w dwóch miejscach grobla nadszańska, skutkiem czego wezbrane wody rzeki załaziły obszar 7000 morgów i zniszczyły wszystkie zasiewy. I w innych okolicach powódź zagrażała wielką klęską. Pod Szegedynem statek ciężarowy porwany prądem wody rzucony został o most, który skutkiem tego uległ zupełnemu prawie zniszczeniu. Stan wód Cisy wynosił d. 2 maja 24 stóp 11 cali.

— **Huragan.** Indyjski statek parowy *Poonah* przed kilku dniami w drodze z Bombaju do Southamptonu na kanale Suezkim zaskoczony został huraganem piaszczystym i ledwie uszedł zguby walecząc z tym demonem pustyń od wschodu słońca do godziny 5 po południu. Ogromne masy piasku pokrywały pokład cały, a nawet maszty statku pokryte były warstwą na stopę grubą.

— Tajemniczem zdarzeniu

donosi następujący telegram *Deutsche Ztg.* z Oświęcimia d. 4 b. m.: Rzeczywisty rosyjski

radca stanu Leontiew jadąc z Nicei do Warszawy, znaleziony został na stacyi tutejszej w wagonie I klasy nieżywy. Leontiew podróżował w towarzystwie niejakiego Mikołaja Zimmermanna. Sledztwo zarządzone.

— **Sześćioletni morderca.** Zdarzają się już nawet sześćioletni mordercy! *Narodni Listy* opowiadają następujące zdarzenie; D. 26 kwietnia syn kuśnierza pewnego w Lobochowiecach, liczący lat 6, obił tak mocno swego również sześćioletniego towarzysza szkolnego, że ostatni we dwa dni później umarł z otrzymanych ran.

— **Wielki most** łączący Czernichów z Kijowem i na wiorstę przeszło długi, jak donoszą z Czernichowa zawalił się niedawno w skutek powodzi. Most ten kosztował około 100.000 rubli i w przeszłym roku był rekonstruowany.

— **Pomiędzy osobliwościami** na przyszluczonej wystawie powszechnej w Paryżu znajdować się będzie dywan z kości słoniowej. Cieniuchne pręci tej kości splecione są w nim na kształt zwykłych włókien jedwabnych lub bawełnianych, a nadto zabarwione w sposób nader efektowny.

— **W więzieniu za długi** w Moskwie, jak donosi dziennik *Herold*, siedzi obecnie między innymi książę Eristow, zięć milionera moskiewskiego Spiridonowa, z powodu sumy 400 000 rubli; kupiec nowochejerski Nemow za rubli 400.000; kupcy Kałmykow i Wildemut Kałady za rubli 500.000, handlarz kapeluszy Sudakow za 600.000 rubli, były bankier Serajszczykow za 2.000.000 rubli, fabrykant bogorodzki Skorospielow za 3.000.000 rubli i t. d.

KRONIKA PROWINCYONALNA.

* **Brzozów.** (Wywrócony wóz) przygniótł dnia 15go kwietnia tak silnie parobka dworskiego z Turzego pola, że nieszczęśliwy na miejscu ducha wyzionął.

* **Buczacz.** (Pożar). W Żnibrodach spłonął w nocy na 15 z. m. młyn należący do probostwa. Szkoda wynosi 2.500 zł.

* **Cieszanów.** (Smierć w płomieniach) znalazł 4 z. m. Ferdynand Paugner z Felsendorfu, który chcąc uratować jakieś rzeczy rzucił się do swego gorejącego domu.

* **Chrzanów.** (Zabójstwo). Wśród sprzeczek w karczmie Kwaczańskiej pełną 26 z. m. włościanin Słowik swego przeciwnika Parończyka tak silnie po dwakroć w piersi nożem, że Parończyk padł na miejscu bez duszy.

* **Dąbrowa.** (Podpalenie). W Toni zgorzał 6 z. m. folwark należący do izraelity Jakóba Manderera. Ogień, który wyrządził szkodę na 6513 zł., podłożony był zbrodniczą ręką.

* **Kamionka.** (Samobójstwo). Przedmieszczanin Jakób Mazurkiewicz odebrał sobie 25 z. m. życie przez powieszenie. Przyczyną tego rozpaczliwego czynu były uporczywe cierpienia fizyczne.

* **Kossów.** (Utonął) przy spławianiu drzewa w Hryniawie dnia 18 z. m. włościanin z Jabłonicy, pod Moskalówką zaś utopiła się w Rybnicy włościanka, która chciała przebyć w bród rzekę.

* **Krosno.** (Podczas wylewu) d. 21 marca utonął w Dragonowej obey parobek. Zwłoki topieleca dotychczas nie zostały odzyskane.

* **Mielec.** (Podpalenie). W Górkach zniszczył 18 z. m. pożar podłożony ręką niewysłedzonego dotąd złoczyńcy dwie stodoły i zapasy zboża wartości 3720 zł., własność dzierżawcy, p. Władysława Rydla.

* **Rzeszów.** (Samobójstwo). Berl Edelheit, były kupiec, który podpadł materialnie, otrul się dnia 24 z. m. arsenikiem.

* **Śniatyn.** (Samobójstwo). W Stecowej rzucił się do sadzawki i utonął w nocy na 30 z. m. ubogi zarobnik. Przyczyna samobójstwa niezbadana.

* **Sokal.** (Utonęła) w Bugu 12 z. m. mieszczańka sokalska przy praniu bielizny. Zwłok nieszczęśliwej nie zdołano dotąd odzyskać.

* **Tarnobrzeg.** (W Sanie) utonął 23 z. m. izraelita Hersz Diener, spadłszy z trawty, której zbijaniem był zajęty. Zwłoki uniosła woda.

* **Tarnopol.** (Utonął) dnia 15 z. m. w Gnieznej włościanin z Białoskórki, który chcąc przebyć rzekę wezbraną, uniesiony został przez gwałtowny prąd wody.

* **Turka.** (Wiosna). Dnia 23 kwietnia zamarzał mały chłopeczyna wiejski, wracając z młyna w Jasienicy do Gwóźdza.

* **Złoczów.** (W płomieniach) karczmny w Pomorzanych, podpalony ręką zbrodniczą, zginęła 12 z. m. żona szynkarza, która chciała uratować szczyty z palącej się już wewnątrz izby.

(2452 3-3) **E d y k t.**

L. 1796. C. k. sąd powiatowy w Skolem podaje do wiadomości, iż w dniach 11 maja 1877, 12 czerwca 1877 i 12 lipca 1877, każdym razem o godzinie 9 rano odbędzie się w tutejszym e. k. sądzie publiczna sprzedaż realności dłużnika Arona Lanfera pod l. spis 89, 91 i 114 w Smorzu położonych, ciała tabularnego nie stanowiących na rzecz fundacji sp. Skarbka w celu zaspokojenia sumy 995 zł. 96 ct. w. a.

Cena wywołania wynosi 168 zł. w. a. wadium zaś 20 zł.

Bliższe warunki licytacyjne w tutejszo-sądowej registraturze przejrzane być mogą. Skole dnia 7 kwietnia 1877.

(2516 3-3) **E d y k t.**

L. 691. C. k. sąd powiatowy w Podhajcach ogłasza, że na zaspokojenie wierzytelności e. k. uprzyw. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie w kwocie 150 zł. w. a. a względnie 109 zł. 54 ct. w. a. z pn. odbędzie się w tutejszym sądzie publiczna egzekucyjna sprzedaż realności dłużnika Fedia Kuczmy w Nowosiółce pod l. 55/179 położonej w trzech terminach, a to: 24 maja 1877 r., 21 czerwca 1877 i 19 lipca 1877 r. każdym razem o godzinie 10 rano, z tem, że na pierwszych dwóch terminach realność ta przynajmniej za, zaś na trzecim i niżej ceny wywołania 350 zł. w. a. sprzedaną zostanie.

Wadium wynosi 35 zł. w. a. Resztę warunków licytacyjnych można przejrzeć w tusądowej registraturze.

C. k. sąd powiatowy Podhajce dnia 20 lutego 1877.

(2408 3-3) **E d y k t.**

L. 2702. W skutek pozwu przez Berla Labiner pod dniem 28 marca 1877 do l. 2702 o ekstabulację sum 235 zł. 55 zł. mk. ze stanu biernego realności pod l. spis. 134 w Zborowie położonej wytoczonego, zawiadamia się pozwanego z życia i miejsca pobytu nieznanego Antoniego Tureckiego, względnie tegoż nieznanego spadkobierców, że do ustnej rozprawy tego sporu wyznaczono termin na 11 czerwca 1877 o godzinie 9 przed południem, a pozew doręczono ustanowionemu na koszt i niebezpieczeństwo pozwanego kuratorowi, p. Janowi Zaniewskiemu w Zborowie.

Pana Antoniego Tureckiego a względnie tegoż spadkobierców zwraca się, ażeby wcześniej przed terminem ustanowionemu p. kuratorowi informację swą udzielili, lub też innego zastępcę sobie obrali i tegoż sądowi wymienili, w przeciwnym bowiem razie szkodliwe skutki sami sobie przypisać by musieli.

C. k. sąd powiatowy Zborów dnia 30 marca 1877.

(2411 3-3) **E d y k t.**

L. 21080. C. k. sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni, że pan Hirsch Lubinger w sprawie o zapłatę sumy wekslowej 574 zł. w. a. z pn. przeciw Karolowi Freund pod dniem 19 kwietnia 1877 l. 21080 pozew wniósł i o pomoc sądową prosił, wskutek czego nakaz zapłaty wydany został, a ponieważ miejsce pobytu pana Karola Freund wiadomem nie jest, c. k. sąd krajowy do zastępowania i na tegoż koszt i szkodę tutejszego adwokata dr. Bobownika z substytucją tutejszego adwokata dr. Popławskiego kuratorem mianował, z którym niniejsza sprawa wedle ustawy sądowej, dla Galicyi przepisanej, przeprowadzoną będzie.

Niniejszym więc edyktem wzywa się zapozwanego, aby w należyłym czasie osobiście stanął, lub potrzebnej informacji ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego zastępcę wybrał i sądowi oznajmił, słowem stosownych do obrony środków użył, gdyż wynikające z zaniedbania skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Lwów dnia 20 kwietnia 1877.

(2444 3-3) **E d y k t.**

L. 7584. C. k. sąd powiatowy Chrzanowski czyni wiadomo, że celem zaspokojenia wierzytelności Dawida Grünbauma w kwocie 90 zł. z pn. przedsięwzięciem w dniach 28 czerwca, 19 lipca i 16 sierpnia 1877 zawsze o godzinie 10 rano i tylko wyżej ceny szacunkowej 1770 złr. wynoszącej, publiczną licytację realności pod l. 7 subrep. 22 w Trzebionce położonej, dłużników Szymona i Agaty Rzepków własnej.

Wadium wynosi 177 złr. Resztę warunków, protokołu zastawniczego opisanie i oszacowania rzezonej realności przejrzeć można w registraturze tutejszo-sądowej.

C. k. sąd powiatowy Chrzanów d. 25 kwietnia 1877.

(2455 3-3) **E d y k t.**

L. 962. C. k. sąd powiatowy w Liszkach przedsięwzięciem na zaspokojenie należności Maryanny Pituchowej w kwocie 80 zł. c. s. e. przymusową sprzedaż gruntu przeszło 3 morgi obejmującego, Bartłomieja Musiała, pod Nr. 57 w Bielanych w Wielkiem Księstwie krakowskim położonego, ciała tabularnego niestanowiącego, przez publiczną licytację w dniu 14 czerwca, 12 lipca i 9 sierpnia 1877 zawsze o godzinie 10 zrana w

izbie sądowej, z dołożeniem, że realność ta przy pierwszych dwóch terminach tylko za cenę szacunkową lub wyżej, zaś przy trzecim i niżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie. Cena szacunkowa gruntu wynosi 300 zł. i służy za cenę wywołania Zakład 30 złr.

Protokół egzekucyjnego opisanie i oszacowania i resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w registraturze.

Liszki, dnia 10 kwietnia 1877.

(2436 3-3) **E d y k t.**

L. 539. C. k. sąd krajowy wzywamianiniejszym z życia i miejsca pobytu niewiadomych Ferdynanda Kramer i małżonków Bazylego i Annę Romanów, iż w skutek prośby Michała i Wiktorji Begińskich na dniu 4 stycznia 1877 l. 539 wniesionej uchwałą z dnia dzisiejszego do l. 539 polecono tabuli miejskiej wydzielenie ze składu realności pod l. 46 2/4 we Lwowie części gruntu składającej się z części parcel katastr. 3912 i 3913 w objętości 750 sążni kwadr., go ciała tabularnego pod l. kons. 46 2/4 lit. b. zainstabulowanie szpitala dla dzieci pod nazwą św. Zofii, — oraz uwidocznienie w stanie biernym tego nowo utworzonego ciała tabularnego pod Nr. kon. 46 2/4 lit. b. prawa zastawu dla sumy 200 złr. w. a. wraz z procentami Dom. 4 pag. 198 n. 3 on. na procentami Dom. 4 pag. 199 n. 4 on. na rzecz małżonków Bazylego i Annę Romanów w stanie biernym tejże realności 46 2/4 intabulowanego i prawa trzyletniego najmu domu pod. 46 2/4 Dom. 4 pag. 199 n. 4 on. na rzecz małżonków Bazylego i Annę Romanów w stanie biernym tejże realności 46 2/4 intabulowanego, — z tem dołożeniem, iż dla Ferdynanda Kramer i małżonków Bazylego i Anny Romanów, tutejszy adwokat Dr. Gregorowicz kuratorem mianowany został i temż powyższą uchwałę doręczono.

Lwów dnia 13 stycznia 1877.

(2493 3-3) **K o n k u r s.**

L. 8916. Na posady: 1. pocztmistrza w Dzurynie w starostwie Czortkowskim, za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 300 złr. — pobory: roczna płaca 300 złr., ryczałt kancelaryjny rocznych 80 złr. i sytematyzowane należności jezdne za utrzymanie jazd osobowych pomiędzy Dzurynem i Buczaczem i pomiędzy Dzurynem i Czortkowem z obowiązkiem utrzymywania 6 koni, jednego krytego i jednego otwartego powozu dających dwóch zwykłych wozów i dwóch torb sztafetowych.

2. ekspedyenta pocztowego w Żółtańcach w starostwie Żółkiewskim za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 200 zł. — pobory: płaca rocznych 150 złr. ryczałt kancelaryjny rocznych 40 złr. i ryczałt rocznych 800 złr. za utrzymywanie codziennych jazd posłańszych pomiędzy Żółtańcami i Kamionką.

Podania należy względem pierwszej posady w przeciągu czterech, względem drugiej posady w przeciągu trzech tygodni wnieść do e. k. krajowej Dyrekeyi poczt w Lwowie.

Lwów dnia 30 kwietnia 1877.

(2504 3-3) **E d y k t.**

L. 2963. W sprawie egzekucyjnej Dyrekeyi Zakładu kredyt. włościań. przeciw Mikołajowi Olszyskiemu o zapłacenie kwoty 140 złr. 64 ct. a. w. z pn. przedsięwziętą zostanie w tutejszym sądzie dnia 19go czerwca, 17 lipca i 21 sierpnia 1877 każdym razem o godzinie 10 rano egzekucyjna sprzedaż realności pod l. 60 w Jasienowie położonej, do Mikołaja Olszyskiego należącej i ciała tabularnego nie stanowiącej, a to przy pierwszych dwóch terminach tylko za lub wyżej ceny szacunkowej 360 złr., przy trzecim terminie także niżej ceny szacunkowej. Cena wywołania 300 złr.

Wadium 30 złr. Reszta warunków licytacyjnych, protokoł opisanie i oszacowania, złożone są w sądzie do wolnego przejrzania.

C. k. sąd powiatowy. Horodenka d. 10 kwietnia 1877.

(2426 3-3) **G d i f t.**

3. 2264. Vom Stanislauer k. f. Kreisgerichte wird hiemit befannt gemacht, das zur Vereinarbringung der Schuldforderung pr. 300 fl. ö. W. f. N. G. die exekutive Feilbietung der der Schuldnerin Fr. Henriette Topolnicka gehörigen sub C. Nr. 174 1/4 in Stanislau gelegenen Realität hiergerichts am 24 Mai 1877 um 10 Uhr ö. W. stattfinden wird.

Der Ausnahmepreis beträgt 1727 fl. 40 kr. ö. W. jedoch wird die feilzubietende Realität um was immer für einen Preis veräußert werden. Das Wadium beträgt 173 fl. ö. W. die übrigen Feilbietungsbedingnisse, der Schätzungsakt und der Tabularertrakt können hiergerichts eingesehen werden.

Stanislau 10 März 1877.

(2439 3-3) **G d i f t.**

3. 15937. Zu der Angelegenheit der Feige Fuchs wider Josef Czuper um Bewilligung des Verbotes auf die dem Josef Czuper bei Bernhard Widrich gebührende Forderung pr. 350 fl. ö. W. zur Sicherstellung der Feige Fuchs von Josef Czuper im Grunde eines von Josef Czuper akzeptirten Wechsels ddo. Lemberg 15 November 1876 zahlbar in 6 Wöna-

ten a ddo. zukommenden Forderung pr. 300 fl. wird für dem Aufenthalt nach unbekanntem Josef Czuper ein Kurator in der Person des adw. Dr. Landesberger mit Substituierung des adw. Dr. Rares bestellt.

Es wird daher Josef Czuper aufgefordert dem für ihn bestellten Kurator die zu seiner Vertheidigung nöthigen Befehle und Aktenstücke mitzutheilen, oder für sich einen anderen Sachwalter zu wählen, und denselben dem hiesigen Gerichte anzugeben, widrigens er die üblen Folgen sich selbst wird zuschreiben müssen. Vom k. f. städt. del. Bezirksgerichtes. Sec. I. Lemberg am 13 April 1877.

(2387 3-3) **E d y k t.**

L. 16982. C. k. sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni, że Zbigniew hr. Dunin Borkowski podał do tutejszego sądu przeciw Mendlowi Głanzowi i innym pod dniem 28 września 1876 l. 53450 o przyznanie mu prawa własności do dóbr Winniczki z przyległościami Chołowa, Ludwinów, Dmytrowice i Ganczary, i o wykreślenie długów na te dobra przez Witolda hr. Borkowskiego zaciągniętych prośbę, a także prośbę o odnotację tego sporu w stanie czynnym i biernym tych dóbr.

Ponieważ miejsce pobytu Mendla Głanz nie jest wiadomem, a zatem ustanowił e. k. sąd krajowy do zastępowania jego i na jego własny koszt i szkodę tutejszego adwokata dr. Szwedzkiego z zastępstwem adwokata dr. Czeszera kuratorem mianował, z którym niniejsza sprawa wedle ustawy sądowej dla Galicyi przepisanej przeprowadzoną będzie.

Niniejszym więc edyktem wzywa się zapozwanego, aby w należyłym czasie osobiście stanął, lub potrzebnej informacji ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego zastępcę wybrał i sądowi oznajmił, słowem stosownych do obrony środków wcześniej użył, gdyż wynikające z zaniedbania skutki sami sobie przypisać będzie musiał.

Lwów dnia 7 kwietnia 1877.

(2477 3-3) **E d y k t.**

L. 17164. C. k. sąd krajowy w sprawach cywilnych we Lwowie niniejszym wiadomo czyni, że wskutek prośby Teresy Święcickiej, wniesionej pod dniem 17 lutego 1877 l. 9378 wszystkich posiadaczy listu zastawnego czteroprocentowego galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego Sr. III na tysiąc zł. w. a. na okaziciela opiewającego z daty 1 stycznia 1864 nr. 15626 z kuponami z których pierwszy 30 czerwca 1877 a ostatni kupon 31 grudnia 1883 płatny z dotyczącym talonem się wzywa, aby prawa swe co do kuponów w przeciągu jednego roku, 6 tygodni i 3 dni, rachując od dnia płatności każdego kuponu z osobna, co do listu zastawnego i talonu, zaś w przeciągu trzech lat, rachując od dnia ogłoszenia niniejszego edyktu, tem pewniej zgłosili, ile że w razie przeciwnym w mowie będące kopony jako też list zastawny z dotyczącym talonem, amortyzowane zostaną.

Lwów dnia 6 kwietnia 1877.

(2427 3-3) **O b w i e s z c e n i e.**

L. 966. Pan Prezydent e. k. sądu krajowego wyższego w Krakowie zamianował reskrytem z dnia 19 kwietnia 1877 l. 2099 przewodniczącym trybunału sądu przysięgłych przy e. k. sądzie obwodowym w Tarnowie na drugą wycieczną tegoroczną kadencję, której posiadzenia w dniu 1 czerwca 1877 o godzinie 9 przed południem otwarte będą, prezydenta e. k. sądu obwodowego Ryszarda Zawadzkiego, zastępcami zaś przewodniczącego e. k. radców sądu krajowego Maksymiliana Grabowskiego, Jana Spławińskiego, Jana Danekiego, Pawła Mossora i Walentego Sierkierzyńskiego.

Prezydium e. k. sądu obwodowego. Tarnów 26 kwietnia 1877.

(2456 3-3) **O b w i e s z c e n i e.**

L. 397. C. k. sąd powiatowy w Rudkach podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia pretensy Jakóba Richtera w kwocie 168 zł. z pn. odbędzie się w budynku sądowym dnia 16 maja, 15 czerwca i 16 lipca 1877 o 9 godzinie przed południem przymusowa publiczna sprzedaż realności pod lk. 19 w Kolbajowiec położonej, Samuela i Mariem Bleiberger własnej.

Cena wywołania stanowi kwota 1695 zł. Zakład w gotówce złożony się mający 169 zł. 50 ct.

Resztę warunków można przejrzeć w tusądowej registraturze.

Rudki dnia 28 lutego 1877.

(2421 3-3) **E d y k t.**

L. 5812. C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu wzywamianiniejszym z życia i miejsca pobytu niewiadomych Petronelę Witwicką Ludwikę z Witwickich Jeloneką, Janą Witwicką, Karolinę z Witwickich Padlewską, tudzież Julianą Staszyską, a względnie spadkobierców tychże, iż pod dniem 12 kwietnia 1877, l. 5812 wnieśli przeciw nim Jan Kanty Remigiusz dw. im. hr. Szeptycki tudzież Alfons Jdajla, Felicya i Julia hr. Dzieduszyccy pozew o uznanie że prawo zastawu dla sumy 40000 złp. czyli 4784 zł. 41 ct. wa. w stanie biernym dóbr miasteczka Tłuste z przyległościami Anielówka dom l pag. 394 n. 37 1/2 on dom 131 pag. 151 n. 52 ex. 53 on. i dom 140 pag. 386 n. 57

on zainstabulowane — zgasiło i ze stanu biernego tych dóbr ma być extabulowane, który sąd tutejszy uchwałą z d. 16 kwietnia 1877 l. 5812 zadekretował do postępowania pisemnego i celem wniesienia obrony pisemnej w przeciągu dni 90 doręczyć go kuratorowi ustanowionemu równocześnie dla pozwanych w osobie pana adw. Dra Łuczakowskiego z Tarnopola.

O tem wzywamianiniejszym z życia i miejsca pobytu niewiadomych Petronelę Witwicką Ludwikę z Witwickich Jeloneką, Janą Witwicką, Karolinę z Witwickich Padlewską, tudzież Julianą Staszyską, a względnie spadkobierców tychże, iż pod dniem 12 kwietnia 1877, l. 5812 wnieśli przeciw nim Jan Kanty Remigiusz dw. im. hr. Szeptycki tudzież Alfons Jdajla, Felicya i Julia hr. Dzieduszyccy pozew o uznanie że prawo zastawu dla sumy 40000 złp. czyli 4784 zł. 41 ct. wa. w stanie biernym dóbr miasteczka Tłuste z przyległościami Anielówka dom l pag. 394 n. 37 1/2 on dom 131 pag. 151 n. 52 ex. 53 on. i dom 140 pag. 386 n. 57

Tarnopol dnia 16 kwietnia 1877.

(2453 3-3) **E d y k t.**

K. 17494. C. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie wiadomo czyni, że przeciw Józefowi Jaremkiewiczowi na podstawie wekslu z dnia 5 sierpnia 1876 na kwotę 200 złr. w. a. opiewającego wydany został nakaz zapłaty z dnia 16 marca 1877 do l. 14246 na rzecz Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie.

Ponieważ miejsce pobytu Józefa Jaremkiewicza nie jest wiadomem e. k. sąd krajowy do zastępowania go i na jego koszt i szkodę ustanawia tutejszego adw. Dra Reicha kuratorem z zastępstwem adw. Dra Wieh. Zuckra z którym niniejsza sprawa przeprowadzoną będzie.

Niniejszym edyktem wzywa się pozwanego, aby w należyłym czasie osobiście stanął, lub potrzebne dowody prawne ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego zastępcę sobie obrali i sądowi oznajmił, słowem stosownych do obrony środków użył, gdyż inaczey wynikające z zaniedbania skutki sami sobie przypisać będzie musiał.

Z e. k. sądu krajowego jako handlowego. Lwów dnia 7 kwietnia 1877.

(2467 3-3) **O b w i e s z c e n i e.**

L. 2088. C. k. sąd powiatowy w Dolinie ogłasza, że na żądanie e. k. uprzyw. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie na ściąganie podniesionej przez Wasyla Kuzieleka pożyczki 100 zł., a względnie 95 zł. 92 ct. w. a. z pn. odbędzie się przymusowa sprzedaż realności Cn. 16/69 w Słobodzie położonej, ciała tabularnego nie stanowiącej, ryczałtowo na dniu 18 maja 1877, 7 czerwca 1877 i 5 lipca 1877 w zabudowaniu sądowym, każdym razem o godzinie 10 przed południem, pod warunkiem, iż realność ta dopiero na trzecim terminie niżej ceny wywołania na kwotę 250 zł. ustanowionej, sprzedaną zostanie.

Wadium wynosi 25 zł. w. a.

Bliższe warunki i protokół zastawniczego opisanie można w registraturze przejrzeć.

C. k. sąd powiatowy. Dolina dnia 19 marca 1877.

(2484 3-3) **E d y k t.**

L. 1058. C. k. sąd obwodowy w Nowym Sączu w sprawie dr. Leona Bersona przeciw Israelowi i Mindli małżonkom Busch, o zapłacenie sumy 2500 zł. w. a. z pn. na zaspokojenie tejże wierzytelności, rozpisuje egzekucyjną publiczną sprzedaż realności pod nr. 185 w Nowym Sączu położonej, dłużników własnej, w dwóch terminach 29 maja i 3 lipca 1877, każdym razem o godzinie 10 przed południem w gmachu tutejszego sądu obwodowego.

Cenę wywoławczą stanowi wartość szacunkowa 11067 zł. 50 ct. w. a., wadium wynosi 1107 zł. w. a.

Gdyby na powyższych dwóch terminach rzezona realność za cenę wywołania lub wyżej takowej nie została sprzedaną, na tedy do ułożenia warunków sprzedaż ułatwiających wyznacza się termin na 18 lipca 1877 o godzinie 10 przed południem w tutejszym sądzie, wzywając wszystkich wierzycieli, pod rygorem, iż niestawiający uważani będą jako przystępujący do uchwały większości stawiających wierzycieli hipotecznych.

Reszta warunków licytacyjnych, jako też akt oszacowania i wyciąg hipoteczny mogą być przejrzane w tutejszej registraturze.

O rozpisaniu niniejszej licytacji zawiadamia się strony sporne, e. k. główny urząd podatkowy w Nowym Sączu, tudzież wszystkich wierzycieli hipotecznych, zaś tych, którzyby po dniu 19 lutego 1877 do tabuli miejskiej weszli, jako też tych, którymby uchwała licytacyjna wcale nie, lub na czasie nie mogła być doręczona, do rąk kuratora w osobie adwokata dr. Jarosza ustanowionego i przez edykta.

C. k. sąd obwodowy. Nowy Sącz 14 kwietnia 1877.

(2434 3-3) **E d y k t.**

L. 9836. W dniach 4 maja, 8 czerwca i 13 lipca 1877, każdym razem o 10 godz. przed południem odbędzie się w tutejszym e. k. sądzie egzekucyjna licytacja realności pod Cn. 268 w Podwysokiej na zaspokojenie wywalzonej przez Salamona Magid, przeciw Haszowi Czeblik kwotę 20 zł. w. a. z pn.

Cena szacunkowa 70 zł., wadium 7 zł. w. a.

Reszta warunków są do wglądu w sądowej registraturze.

C. k. sąd powiatowy. Śniatyn 10 marca 1877.

(2460 2—3) Obwieszczenie.

L. 677. C. k. sąd powiatowy w Dolinie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie sumy 150 zł., a względnie 143 zł. 88 ct. w. a. z pn. przym. sprzedaż realności nk. 167/271 subr. 190/259 w Strotyńce niżnym położonej, dłużników Maryi, Wasyla, Matwija Mełnyków i Michała Semków własnej, w tutejszym c. k. sądzie w drodze publicznej licytacji na rzecz c. k. uprzyw. Zakładu kredytowego włościańskiego dnia 24 maja 1877, 21 czerwca 1877 i 26 lipca 1877 każdym razem o godzinie 9 przed południem, z tem przedsięwziętą zostanie, że na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za cenę wywołania 250 zł. w. a. lub wyżej tejże, zaś na trzecim terminie także i niżej ceny wywołania sprzedaną zostanie.

Wadyum wynosi 10% ceny szacunkowej.

Resztę warunków, tudzież akt opisania i oszacowania realności, przejrzeć można w tutejszej registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Dolina dnia 25 lutego 1877.

(2524 2—3) Konkurs.

L. 3637. Dwie posady radeów sądów krajowych przy sądach obwodowych 1) w Stanisławowie, 2) Tarnopolu z placą w VII klasie rangi, a w razie przeniesienia, przy innym sądzie kolegiatnym są do obsadzenia.

Ubiegający się o powyższe posady wniosą podania swe do dni 14 do prezydium c. k. sądu obwodowego, co do posady ad 1) w Stanisławowie, zaś co do posady ad 2) w Tarnopolu.

Lwów 1 maja 1877.

(2507 2—3) E d y k t.

L. 5912. C. k. sąd powiatowy w Strzyżowie ogłasza, że na dniu 23 maja i 20 czerwca 1877, każdym razem o 10 godzinie przed południem, odbędzie się w tymże sądzie publiczna sprzedaż realności gruntowej lk. 536 w Błazowy, Pawła Husa własnej, celem za spokojenia należności Abrahama Schainbacha w kwocie 50 zł. w. a. z pn.

Cena wywołania 40 zł. w. a.

Wadyum 4 zł. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych i protokoły egzekucyjne przejrzeć można w registraturze sądowej.

Strzyżów dnia 21 czerwca 1876.

(2481 2—3) Obwieszczenie.

L. 1130. C. k. sąd powiatowy miejski del. w Tarnopolu podaje do powszechnej wiadomości, że w drodze egzekucyjnej licytacji sprzedaje realności, do spadkobierców sp. Gabryela Wiwezarowskiego pod nk. 159 w Berezowicy wielkiej położonej, na rzecz c. k. uprzyw. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie, celem ściągnięcia sumy 250 zł. w. a. z pn. w dniu 1 czerwca, 5 lipca i dnia 2 sierpnia 1877 w zwykłych godzinach urzędowych, w tutejszym sądzie za gotówkę się odbędzie.

Cena wywołania wynosi 600 zł. w. a. Wadyum 60 zł.

Dalsze warunki licytacyjne mogą być w tus. registraturze przejrzane.

Przy pierwszym i drugim terminie ta realność tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, przy trzecim także i niżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie.

Tarnopol dnia 30 marca 1877.

(2555 2—3) E d y k t.

L. 7108. C. k. sąd powiatowy w Zabłotowie podaje do publicznej wiadomości, iż w dniach 24 maja 1877, 20 czerwca 1877 i 4 lipca 1877, każdym razem o godzinie 10 z rana, odbędzie się w sądzie publiczna licytacja pomiarka Cn. na Dzwiniaczce leżącego, masy nieobjętej dłużnika Maksyma Bortęja własnego, ciała tabularnego nie stanowiącego, z $\frac{3}{4}$ morga, na sumę 70 zł. sądownie ocenionego, ku zaspokojeniu pretensyi Moszka Frosta w kwocie 40 zł. z pn. pod warunkami, które w tusądowej registraturze przejrzane być mogą.

Zabłotów dnia 24 listopada 1876.

(2450 2—3) Obwieszczenie.

L. 5106. C. k. sąd powiatowy w Lubaczowie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia sumy pożyczkowej 400 zł. w. a., a względnie niespłaconej jeszcze reszty 346.06 zł. w. a. odbędzie się na rzecz galicyjskiego Zakładu kredytowego ziemskiego (Galizische Boden-Credit-Anstalt) w Krakowie w tutejszym sądzie w trzech terminach dnia 11 maja, 15 czerwca i na dniu 20 lipca 1877, każdym razem o godzinie 10 przed południem egzekucyjna licytacja realności dłużników Wasyla

i Kaśki małż. Żurawel własnej, pod l. k. 26 rep. 29 w Opacie w powiecie cieszanowskim położonej, nie stanowiącej ciała hipotecznego

Cena wywołania wynosi 800 zł. w. a., wadyum 80 zł.

Na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za lub wyżej ceny wywołania, zaś na trzecim poniżej ceny wywołania, jednakże nie niżej jak za 500 zł. sprzedaną zostanie.

Protokół zastawniczego opisania i reszta warunków licytacyjnych mogą być w tutejszej registraturze przejrzane.

C. k. sąd powiatowy.

Lubaczów 15 marca 1877.

(2468 3—3) Obwieszczenie.

L. 2089. C. k. sąd powiatowy w Dolinie ogłasza, że na żądanie c. k. uprzyw. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie na ściągnięcie podniesionej przez Fedia Hrywniaka pożyczki 250 zł., a względnie 245 zł. w. a. z pn. odbędzie się przymusowa sprzedaż realności lk. 22 w Słobodzie położonej, ciała tabularnego nie stanowiącej, rycałtowo na dniu 18 maja, 7 czerwca i 5 lipca 1877 w zabud. sądownym, każdym razem o godzinie 10 przed południem, pod warunkiem, iż realność ta dopiero na trzecim terminie poniżej ceny wywołania na kwotę 450 zł. w. a. ustanowionej, sprzedaną zostanie.

Wadyum wynosi 45 zł. w. a.

Bliższe warunki i protokół zastawniczego opisania można w registraturze przejrzeć.

Z c. k. sądu powiatowego

Dolina dnia 19 marca 1877.

(2523 3—3) E d y k t.

L. 3828. C. k. wyższy sąd krajowy lwowski podaje w myśl §§ 14 i 20 ustawy z dnia 25 lipca 1871 r. Nr. 96 Dz. u. p. do wiadomości powszechnej, iż termin celem zgłoszenia praw i pretensyi z powodu zamierzonego utworzenia nowego ciała tabularnego dla realności pod lk. 148 w mieście Stanisławowie w tamtejszym powiecie sądownym i podatkowym położonej, jako też intabulacji Herscha Schindlera za właściciela tej realności, pierwszym tutejszo-sądownym edyktem z d. 7 kwietnia 1875 r. l. 6910 wyznaczony minął, i przeto wszystkich tych, którzy z przyczyny istnienia lub porządku tabularnego wpisów,

odnoszących się do wspomnianego ciała tabularnego za pokrzywdzonych się uważają, niniejszem wzywa, by zarzuty swe do dnia 31 sierpnia 1877 włącznie w c. k. sądzie obwodowym w Stanisławowie zgłosili, w przeciwnym bowiem razie rzeczone wpisy mogą być wpisów księgi gruntowej osiągną.

Wreszcie czyni się także uwagę, iż restytucya lub przedłużenie terminu powyższego dla stron pojedynczych miejsca nie ma.

Lwów dnia 27 marca 1877.

(2469 2—3) Obwieszczenie.

L. 2090. C. k. sąd powiatowy w Dolinie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie sumy 100 zł. w. a. z pn. przymusowa sprzedaż realności pod nk. 9/90 subrep. 25 w Słobodzie położonej, dłużnika Danyła Kuzelaka własnej, w tutejszym c. k. sądzie w drodze publicznej licytacji na rzecz c. k. uprzyw. Zakładu kredytowego włościańskiego dnia 14 czerwca 1877, 12 lipca 1877 i 9 sierpnia 1877, każdym razem o godzinie 9 przed południem, z tem przedsięwziętą zostanie, że na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za cenę wywołania 150 zł. w. a. lub wyżej tejże, zaś na trzecim terminie także i niżej ceny wywołania sprzedaną zostanie.

Wadyum wynosi 10% ceny szacunkowej.

Resztę warunków, tudzież akt opisania i oszacowania realności przejrzeć można w tutejszej registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Dolina dnia 17 marca 1877.

(2372 3—3) E d y k t.

L. 4813. Samborski c. k. sąd obwodowy zawiadamia Bazylego Szemelowskiego, a względnie dzieci jego co do nazwiska i miejsca pobytu niewiadomych, że prośbę Sola i Etli Medlinger z 22 marca 1877 l. 4813 przeciw nim do wykazania, iż prenotacya na realności l. k. 121/4 w Samborze dzielnicy lwowskiej n. 3 on. jest usprawiedliwioną lub usprawiedliwienie w toku, wyznaczony został termin na 20 lipca 1877 o 10 godzinie rano i że prośbę tę doręczył ustanowionemu dla nich kuratorowi adwokatowi dr. Pawlińskiemu, którego zastępcą adw. dr. Witz. Sambor dnia 10 kwietnia 1877.

Doniesienia prywatne.

Już znany z tanioci, rzetelności i dobrych towarów, handel

G. K. Nowickiego we Lwowie, obok hotelu Warszawskiego, — poleca: **Kawy Ceylon**, piękne, duże, **Moczę arabską** prawdziwą, i prawdziwą **Jawę złotą**, niemniej i tańsze gatunki, ręcząc za smak czysty. **Herbaty Chińskie i rosyjskie** zjednały sobie już wziętość! Pół kilo zhr. 1.60 cnt. — zhr. 2 — zhr. 3 — zhr. 4. **Wina** Węgierskie, Austriackie, Styryjskie, Reńskie, Francuskie i deserowe — około 50 gatunków — butelka od 55 ct. do zhr. 6. **Porter angielski. Piwa butelkowe:** Schweichackie, Pilzneńskie i Krasiczyńskie. **Wódki, Rosolisy i Likwory** z fabryk: Łańcuckiej, Bilskiej i Tropawskiej i zagranicznych. (2081 10—?)

Wszelkie artykuły kuchenne, wchodzące w skład handlu korzennego, wyborowe a najtaniej. **Wody mineralne z zarczeniem prawdziwości i świeżości** sprzedaje w handlu i rozsyłam koleją lub pocztą, jak najstaranniej opakowane. Zamówienia od zł. 50, posyłam franko do każdej stacji kolei galicyjskich, nie licząc również za opakowanie. Przesyłki pocztą za zaliczką skutecznie najsumienniejsz odwrótnie. — Dziękując za dotychczasowe zaufanie i względy Szanownym P. T. kupującym tak w mieście jak i na prowincyi, polecam się takowym nadal. Z poważaniem **Gustaw Kazimierz Nowicki.**

Niezbędny poradnik o podatkach i księgach hipotecznych
J. WINHARDA,
c. k. inspektora podatkowego,
nabyć można po niższej cenie
1 zł. 50 ct.
w Administracji „Gazety Lwowskiej“

Do wydzierżawienia.
Propinacya na dwóch karczmach w Barszczowicach, (1 stacya od Lwowa kolei Brodzkiej), od 1 lipca 1877.
Bliższych warunków i szczegółów udziela
Zarząd dóbr Barszczowice.
(2596 1—3)

Obwieszczenie.

L. 1627. (2358 3—3)
Dyrekeya galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie §. 63 ustaw, kapitał 5444 zł. 68 ct. w. a. listami zastawnymi, z większej sumy 5500 zł. a. w. na hipotekę dóbr części lasu w Czerchawie i Olszaniku w powiecie samborskim położonych, Anny i Michała z Łomnickich Popielów własnych, z tego Towarzystwa wypożyczonej, z dniem 1 lipca 1875 r. jeszcze pozostały, wraz z odsetkami i należnościami podrzędnymi, właścicielom tych dóbr wypowiedziany zostaje, z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowy pod rygorem egzekucyi, mianowicie licytacji dóbr hipotece podległych, do kasy Towarzystwa kredytowego ziemskiego być złożony.
We Lwowie, dnia 28 marca 1877.

(1197 5—15)
Calicot
(Czarna włóczka płótna)
najtrwalszy materiał na
Kalesony męskie
szluka 30 łokci wiod. (10 par kalesonów) 8 zł. 50 ct.
Kalesony gotowe para 1 zł. 40 ct.
(do ściągania tasemką lub do zapinania na guziki).
do nabycia w handlu mościł Fr. Schubutha i syna
Lwów, Rynek 1. 45.

Obwieszczenie.

L. 1628. (2359 3—3)
Dyrekeya galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie §. 63 ustaw, kapitały 1925 zł. 67 ct. i 9186 zł. 18 ct. w. a. listami zastawnymi, z większych sum 2000 zł. i 7500 zł. a. w. na hipotekę dóbr Nowosiółki w powiecie Liskim położonych, W. Benona Wilhelma dw. im. Minkwitza własnych, z tego Towarzystwa wypożyczonych z dniem 1 stycznia 1876 r. jeszcze pozostałe wraz z odsetkami i należnościami podrzędnymi, właścicielom tych dóbr wypowiedziane zostają, z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowe pod rygorem egzekucyi mianowicie licytacji dóbr hipotece podległych, do kasy Towarzystwa kredytowego ziemskiego być złożony.
We Lwowie dnia 28 marca 1877.

Na sprzedaż

Realność
L. 74 1/4 = 4, droga Wullecka we Lwowie, zawierająca 40 ubikacyj mieszkalnych, ogrodu przeszło 3 morgi, lodownię i oranżeryę.
Bliższa wiadomość u adwokata Dra Semilskiego, Pośredników wyklucza się. (2595 1—3)

Kandydat notaryatu
będący tymczasowo na praktyce w kancelaryi c. k. notaryusza Wiktora Błażowskiego w Drohobyczu — **poszukuje umieszczenia** u którego z Panów notaryuszów na prowincyi.
Bliższa wiadomość Józef Kapko w Drohobyczu.
(2581 1—3)

Obwieszczenie.

L. 1630. (2361 3—3)
Dyrekeya galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie §. 63 ustaw, kapitały 13760 zł. 40 ct. 14915 zł. 11 ct. i 577 zł. 38 ct. a. w. listami zastawnymi, z większych sum 14300 zł. 15500 zł. i 600 zł. w. a. na hipotekę dóbr Smolnik z przyległościami w powiecie Liskim położonych, Wiktorji z Adłów Wyzytowej własnych, z tego Towarzystwa wypożyczonych, z dniem 1 stycznia 1876 r. jeszcze pozostałe wraz z odsetkami i należnościami podrzędnymi, właścicielom tych dóbr wypowiedziane zostają, z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowe pod rygorem egzekucyi, mianowicie licytacji dóbr hipotece podległych, do kasy Towarzystwa kredytowego ziemskiego być złożony.
We Lwowie dnia 28 marca 1877.

Maszyny i narzędzia rolnicze
na składzie K. Reczyńskiego,
ulica Jagiellońska 11,
sądowo zajęte,
tamże wysprzedane będą w drodze **publicznej licytacji** dnia 15 maja b. r. i następnie.
Bliższa wiadomość udzieli notaryusz Wny Józef Blumenfeld.
(2626 1—3)

Obwieszczenie.

L. 1631. (2362 3—3)
Dyrekeya galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie §. 63 ustaw, kapitał 2818 zł. 52 ct. m. k. czyli 2959 zł. 81 ct., 3936 zł. 71 ct., 19100 zł. a. w. listami zastawnymi, z większych sum 5000 zł. m. k., 4600 i 19100 zł. w. a., na hipotekę dóbr Łowczówek i Rychwald, z przyległościami w powiecie Tarnowskim położonych, Józefa Pellegrini i Bronisława Rozwadowskiego własnych, z tego Towarzystwa wypożyczonych, z dniem 1 stycznia 1876 r. jeszcze pozostałe, wraz z odsetkami i należnościami podrzędnymi, właścicielom tych dóbr wypowiedziane zostają z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowe pod rygorem egzekucyi, mianowicie licytacji dóbr hipotece podległych, do kasy Towarzystwa kredytowego ziemskiego być złożony.
We Lwowie dnia 28 marca 1877.